Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2025)0091

Eurooppalainen vesiresilienssiä koskeva strategia

Euroopan parlamentin päätöslauselma 7. toukokuuta 2025 eurooppalaisesta vesiresilienssiä koskevasta strategiasta (2024/2104(INI))*

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) ja erityisesti sen 191 artiklan,

– ottaa huomioon UNFCCC:n sopimuspuolten 21. konferenssissa (COP21) Pariisissa 12. joulukuuta 2015 hyväksytyn Pariisin sopimuksen,

– ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman ja kestävän kehityksen tavoitteet, painottaen erityisesti kestävän kehityksen tavoitetta 6 puhtaasta vedestä ja sanitaatiosta,

– ottaa huomioon joulukuussa 2022 hyväksytyn Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen,

– ottaa huomioon 22. toukokuuta 2001 tehdyn pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskevan Tukholman yleissopimuksen,

– ottaa huomioon ennalta varautumisen periaatteen sekä periaatteet, joista määrätään SEUT 191 artiklan 2 kohdassa ja joiden mukaan ennalta ehkäiseviin toimiin olisi ryhdyttävä ja ympäristövahingot olisi torjuttava ensisijaisesti niiden lähteellä ja saastuttajan olisi maksettava,

– ottaa huomioon puitteiden vahvistamisesta ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi sekä asetusten (EY) N:o 401/2009 ja (EU) 2018/1999

* Tekninen alaviite: tämä on hyväksytyn tekstin korjattu versio, jolla palautetaan päätöslauselman 29 kohtaan fokusryhmän nimi, joka puuttui käsiteltäväksi jätetystä tekstistä kirjausvirheen vuoksi.

muuttamisesta 30. kesäkuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/1119 (eurooppalainen ilmastolaki)[1],

– ottaa huomioon yhteisön vesipolitiikan puitteista 23. lokakuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY[2] (vesipuitedirektiivi),

– ottaa huomioon pohjaveden suojelusta pilaantumiselta ja huononemiselta 12. joulukuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/118/EY[3] (pohjavesidirektiivi),

– ottaa huomioon ympäristönlaatunormeista vesipolitiikan alalla, neuvoston direktiivien 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY ja 86/280/ETY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta 16. joulukuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/105/EY[4] (ympäristönlaatunormeista annettu direktiivi),

– ottaa huomioon tulvariskien arvioinnista ja hallinnasta 23. lokakuuta 2007 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/60/EY[5],

– ottaa huomioon ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta 16. joulukuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2020/2184[6] (juomavesidirektiivi),

– ottaa huomioon veden uudelleenkäytön vähimmäisvaatimuksista 25. toukokuuta 2020 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/741[7] (veden uudelleenkäyttöä koskeva asetus),

– ottaa huomioon yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista 17. kesäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/56/EY (meristrategiapuitedirektiivi)[8],

---

1 EUVL L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.
2 EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj.
3 EUVL L 372, 27.12.2006, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/118/oj.
4 EUVL L 348, 24.12.2008, s. 84, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/105/oj.
5 EUVL L 288, 6.11.2007, s. 27, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2007/60/oj.
6 EUVL L 435, 23.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/2184/oj.
7 EUVL L 177, 5.6.2020, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/741/oj.
8 EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/56/oj.

– ottaa huomioon yhdyskuntajätevesien käsittelystä 27. marraskuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/3019[1] (tarkistettu yhdyskuntajätevesidirektiivi),

– ottaa huomioon teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU ja kaatopaikoista annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY muuttamisesta 24. huhtikuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2024/1785[2] ,

– ottaa huomioon vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta 12. joulukuuta 1991 annetun neuvoston direktiivin 91/676/ETY[3] ,

– ottaa huomioon luonnon ennallistamisesta ja asetuksen (EU) 2022/869 muuttamisesta 24. kesäkuuta 2024 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1991[4] ,

– ottaa huomioon kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä ja direktiivin 2008/114/EY kumoamisesta 14. joulukuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2557[5] (kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annettu direktiivi),

– ottaa huomioon toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1972 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta 14. joulukuuta 2022 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2022/2555 (NIS 2 -direktiivi)[6],

– ottaa huomioon yhteisön politiikan puitteista torjunta-aineiden kestävän käytön aikaansaamiseksi 21. lokakuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/128/EY[7],

– ottaa huomioon jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen

---

1 EUVL L, 2024/3019, 12.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj.
2 EUVL L, 2024/1785, 15.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1785/oj.
3 EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj.
4 EUVL L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj.
5 EUVL L 333, 27.12.2022, s. 164, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj.
6 EUVL L 333, 27.12.2022, s. 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj.
7 EUVL L 309, 24.11.2009, s. 71, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/128/oj.

maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta 2. joulukuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115[1],

– ottaa huomioon bisfenoli A:n (BPA) ja muiden bisfenolien ja bisfenolijohdannaisten, joiden erityisten vaarallisten ominaisuuksien luokitus on yhdenmukaistettu, käytöstä tietyissä elintarvikkeiden kanssa kosketukseen joutuvissa materiaaleissa ja tarvikkeissa, asetuksen (EU) N:o 10/2011 muuttamisesta ja asetuksen (EU) 2018/213 kumoamisesta 19. joulukuuta 2024 annetun komission asetuksen (EU) 2024/3190[2],

– ottaa huomioon 19. helmikuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”Maataloutta ja elintarvikkeita koskeva visio” (COM(2025)0075),

– ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon ”Euroopan vihreän kehityksen ohjelma” (COM(2019)0640),

– ottaa huomioon 29. tammikuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”EU:n kilpailukykykompassi” (COM(2025)0030),

– ottaa huomioon 12. toukokuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Terve maapallo kaikille – EU:n toimintasuunnitelma: kohti ilman, veden ja maaperän saasteettomuutta” (COM(2021)0400),

– ottaa huomioon 24. helmikuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Ilmastokestävä Eurooppa – Uusi EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi” (COM(2021)0082),

– ottaa huomioon 18. heinäkuuta 2007 annetun komission tiedonannon ”Veden niukkuuden ja kuivuuden asettamiin haasteisiin vastaaminen Euroopan unionissa” (COM(2007)0414),

– ottaa huomioon 11. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Uusi kiertotalouden toimintasuunnitelma – Puhtaamman ja kilpailukykyisemmän Euroopan puolesta” (COM(2020)0098),

– ottaa huomioon 14. marraskuuta 2012 annetun komission tiedonannon ”Suunnitelma Euroopan vesivarojen turvaamiseksi” (COM(2012)0673),

– ottaa huomioon vuoteen 2030 ulottuvan luonnon monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian,

---

1 EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.

2 EUVL L, 2024/3190, 31.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3190/oj.

– ottaa huomioon Euroopan unionin tukeman COP29-ilmastokokouksen julistuksen vedestä ja ilmastotoimista,

– ottaa huomioon eurooppalaisen valtamerisopimuksen, josta komission puheenjohtaja von der Leyen ilmoitti 18. heinäkuuta 2024 antamissaan poliittisissa suuntaviivoissa seuraavalle Euroopan komissiolle (2024–2029),

– ottaa huomioon eurooppalaisen ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan suunnitelman ja eurooppalaisen vesiresilienssiä koskevan strategian, joista komission puheenjohtaja von der Leyen ilmoitti 18. heinäkuuta 2024 antamissaan poliittisissa suuntaviivoissa seuraavalle Euroopan komissiolle (2024–2029),

– ottaa huomioon EU:n kahdeksannen ympäristöä koskevan toimintaohjelman,

– ottaa huomioon 5. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman veden saatavuudesta ihmisoikeutena – ulkoinen ulottuvuus[1],

– ottaa huomioon 19. syyskuuta 2024 antamansa päätöslauselman Keski- ja Itä-Euroopan tuhoisista tulvista, ihmishenkien menetyksistä ja EU:n valmiudesta toimia tällaisten ilmastonmuutoksen pahentamien katastrofien yhteydessä[2],

– ottaa huomioon 6. lokakuuta 2022 antamansa päätöslauselman ”Uutta pontta valtamerten hallinnointiin ja biodiversiteetin vahvistamiseen”[3],

– ottaa huomioon 28. marraskuuta 2019 antamansa päätöslauselman ilmasto- ja ympäristöhätätilasta[4],

– ottaa huomioon 14. marraskuuta 2024 antamansa päätöslauselman YK:n ilmastokokouksesta 2024 Bakussa, Azerbaidžanissa (COP29)[5],

– ottaa huomioon 4. helmikuuta 2025 annetun komission kertomuksen vesipuitedirektiivin (2000/60/EY) ja tulvadirektiivin (2007/60/EY) täytäntöönpanosta – Järjestyksessä kolmannet vesipiirin hoitosuunnitelmat – Järjestyksessä toiset tulvariskien hallintasuunnitelmat (COM(2025)0002),

– ottaa huomioon 16. lokakuuta 2024 annetun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 15/2024

---

1 EUVL C 132, 14.4.2023, s. 54.
2 EUVL C, C/2024/7216, 10.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7216/oj.
3 EUVL C 132, 14.4.2023, s. 106.
4 EUVL C 232, 16.6.2021, s. 28.
5 EUVL C, C/2025/808, 11.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/808/oj.

”Ilmastonmuutokseen sopeutuminen EU:ssa – Toiminta jää jälkeen tavoitteista”,

– ottaa huomioon 30. lokakuuta 2024 julkaistun Suomen entisen presidentin Sauli Niinistön raportin ”Safer Together –Strengthening Europe’s Civil and Military Preparedness and Readiness”,

– ottaa huomioon huhtikuussa 2024 julkaistun Enrico Lettan raportin ”Much more than a market”,

– ottaa huomioon 17. joulukuuta 2020 antamansa päätöslauselman EU:n vesilainsäädännön täytäntöönpanosta[1],

– ottaa huomioon 18. joulukuuta 2018 annetun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 33/2018 ”Aavikoitumisen torjunta EU:ssa: kasvava uhka edellyttää enemmän toimia”,

– ottaa huomioon oikeutta vedensaantiin koskevan eurooppalaisen kansalaisaloitteen,

– ottaa huomioon 8. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman eurooppalaisen kansalaisaloitteen Right2Water seurannasta[2],

– ottaa huomioon 28. heinäkuuta 2010 annetun YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 64/292, jossa tunnustetaan vettä ja sanitaatiota koskeva ihmisoikeus,

– ottaa huomioon EU:n maatalouden tulevaisuutta koskevan strategisen vuoropuhelun,

– ottaa huomioon 30. syyskuuta 2024 annetun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 20/2024 ”Yhteisen maatalouspolitiikan suunnitelmat – Politiikka on vihertynyt mutta suunnitelmat eivät vastaa EU:n ilmasto- ja ympäristötavoitteita”,

– ottaa huomioon 15. lokakuuta 2024 annetun Euroopan ympäristökeskuksen raportin 07/2024 ”Europe’s state of water 2024: the need for improved water resilience”,

– ottaa huomioon ympäristöneuvoston 17. kesäkuuta 2024 antamat päätelmät kahdeksannesta ympäristöä koskevasta toimintaohjelmasta,

– ottaa huomioon 28. syyskuuta 2021 annetun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 20/2021 ”Vedenkäytön kestävyys maataloudessa: Yhteisen maatalouspolitiikan varoilla edistetään todennäköisemmin suurempaa kuin tehokkaampaa vedenkäyttöä”,

---

1 EUVL C 445, 29.10.2021, s. 126.
2 EUVL C 316, 22.9.2017, s. 99.

– ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 26. lokakuuta 2023 antaman julkilausuman EU:n sinisen kehityksen ohjelmasta,

– ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2023 annetun komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi maaperän seurannasta ja kestokyvystä (maaperän seurantaa koskeva laki) (COM(2023)0416),

– ottaa huomioon ensimmäisessä käsittelyssä 24. huhtikuuta 2024 vahvistamansa kannan[1] ehdotukseen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön vesipolitiikan puitteista annetun direktiivin 2000/60/EY, pohjaveden suojelusta pilaantumiselta ja huononemiselta annetun direktiivin 2006/118/EY ja ympäristönlaatunormeista vesipolitiikan alalla annetun direktiivin 2008/105/EY muuttamisesta,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon maatalouden ja maaseudun kehittämisen valiokunnan lausunnon,

– ottaa huomioon ympäristön, ilmaston ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunnan mietinnön (A10-0073/2025),

A. ottaa huomioon, että vesi on välttämätöntä elämälle ja ihmiskunnalle; toteaa, että EU:n on hallinnoitava nykyisiä ja tulevia vesivarojaan tehokkaasti ja vastattava vaikuttavalla tavalla nykyisiin veteen liittyviin haasteisiin, sillä ne vaikuttavat suoraan ihmisten terveyteen, ympäristöön ja sen ekosysteemeihin, strategisiin sosioekonomisiin toimintoihin, kuten energian tuotantoon, maatalouteen ja elintarviketurvaan, sekä EU:n kilpailukykyyn;

B. ottaa huomioon, että vesi on niukka ja rajallinen resurssi ja että vaikka 70 prosenttia maapallon pinta-alasta on veden peitossa, saatavilla oleva ja käyttökelpoinen makea vesi muodostaa vain 0,5 prosenttia maapallon vedestä[2]; ottaa huomioon, että vuoret ovat todellisia vesitorneja ja tärkeitä makean veden varastoja Euroopassa ja että pelkästään Alppien osuus Euroopan makean veden tarjonnasta on 40 prosenttia[3];

C. ottaa huomioon, että EU:n juomavedestä kaksi kolmasosaa saadaan pohjavedestä ja pohjavesi tukee monia ekosysteemejä[4]; ottaa huomioon, että makean veden ekosysteemien tarjoamien palvelujen

---

1 Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2024)0358.
2 Maailman ilmatieteellinen järjestö, ”2021 State of Climate Services – Water”, WMO-No 1278, WMO, Geneve, 2021.
3 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 02/2009, ”Water resources across Europe – confronting water scarcity and drought”.
4 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 07/2024.

arvo on Euroopassa yli 11 biljoonaa euroa ja niillä on huomattavia terveys- ja virkistyshyötyjä, kuten ongintaan liittyviä hyötyjä[1];

D. ottaa huomioon, että Euroopassa esiintyy jo vesistressiä, josta kärsii vuosittain keskimäärin noin 20 prosenttia Euroopan alueesta ja 30 prosenttia väestöstä, ja toteaa, että nämä luvut todennäköisesti kasvavat tulevaisuudessa ilmastonmuutoksen seurauksena[2] huolimatta siitä, että kokonaisvedenotto EU:n 27 jäsenvaltion tasolla näytti vähentyneen 15 prosenttia vuosien 2000 ja 2019 välillä; ottaa huomioon, että äärimmäisiä sääilmiöitä, kuten kuivuutta ja tulvia, esiintyy yhä enemmän ja yhä useammin ja niiden odotetaan yleistyvän entisestään lähitulevaisuudessa, mikä aiheuttaa riskin ihmishengelle ja EU:n ruokasuvereniteetille ja saattaa johtaa asumiskelvottomien alueiden syntymiseen Euroopassa;

E. ottaa huomioon, että 78 prosenttia eurooppalaisista katsoo, että EU:n olisi ehdotettava lisätoimenpiteitä veteen liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi Euroopassa, ja 21 prosenttia eurooppalaisista pitää saastumista pääasiallisena veteen liittyvänä uhkana maassaan[3];

F. ottaa huomioon, että YK:n yleiskokous tunnusti 28. heinäkuuta 2010 hyväksymässään päätöslauselmassa ihmisten oikeuden veteen ja sanitaatioon ihmisoikeudeksi;

G. ottaa huomioon, että eurooppalainen kansalaisaloite Right2Water oli kaikkien aikojen ensimmäinen tarvittavan määrän allekirjoittajia kerännyt aloite ja että siinä kehotettiin EU:ta varmistamaan, että kaikilla on oikeus veteen;

H. ottaa huomioon, että SEUT 14 artiklan ja siihen liitetyn yleistä etua koskevista palveluista tehdyn pöytäkirjan N:o 26 määräykset ovat keskeisiä tekijöitä, jotka on otettava näkyvästi huomioon kaikissa eurooppalaisen vesiresilienssiä koskevan strategian suunnitteluun ja täytäntöönpanoon liittyvissä näkökohdissa, ja että siten turvataan Euroopan vesipalvelujen asema keskeisinä julkisina palveluina ja varmistetaan saatavuus, oikeudenmukaisuus, kohtuuhintaisuus ja korkeatasoisten laatunormien ylläpitäminen;

I. toteaa, että jäsenvaltioiden olisi noudatettava marraskuussa 2023 julkaistussa komission kertomuksessa[4] annettuja suosituksia vesitaseen parantamiseksi vesivarojen jakamista koskevan päätöksenteon tietoperustana;

---

1 WWF, ”High Cost of Cheap Water”, Gland, 2021.
2 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 07/2024.
3 Euroopan komissio, ”Attitudes of Europeans towards the environment”, erityiseurobarometri 550, toukokuu 2024.
4 Euroopan komissio: ympäristöasioiden pääosasto ja muut, ”Implementation of water balances in the EU – Final report”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2024.

J. toteaa, että yritysten aineellinen arvo voi olla vaarassa vesiturvallisuuden heikkenemisen ja sen seurauksena tapahtuvan tuotantokapasiteetin alenemisen tai sen täydellisen pysähtymisen vuoksi; ottaa huomioon, että omaisuuserät voivat vesistressistä kärsivillä alueilla voivat menettää arvonsa väliaikaisesti tai pysyvästi, jos oletukset veden saatavuudesta ja saannista osoittautuvat epätarkoiksi, jos sääntelytoimia ei ole ennakoitu tai jos riskienvähentämis- ja hoitosuunnitelmia ei ole otettu käyttöön[1];

K. ottaa huomioon, että vesipuitedirektiivissä säädetty määräaika, johon mennessä Euroopan jokien, järvien, jokisuiden vaihettumisalueiden, rannikkovesien ja pohjavesien tilan piti olla ”hyvä”, oli vuonna 2015, joskin määräaikaa oli mahdollista jatkaa vuoteen 2027 tietyin edellytyksin; ottaa huomioon, että kaikkien EU:n vesistöjen kemiallisen tilan olisi oltava hyvä vuoteen 2027 mennessä, mutta tähän tavoitteeseen on vielä pitkä matka, mikä johtuu pääasiassa elohopean, bromattujen palonestoaineiden ja polysyklisten aromaattisten hiilivetyjen kaltaisista aineista[2];

L. ottaa huomioon, että vuonna 2025 annettu kertomus vesipuitedirektiivin täytäntöönpanosta osoittaa, että viivästykset vesipuitedirektiivin tavoitteiden saavuttamisessa eivät johdu lainsäädännön puutteesta vaan rahoituksen puutteesta, hitaasta täytäntöönpanosta sekä ympäristötavoitteiden riittämättömästä sisällyttämisestä alakohtaisiin politiikkoihin; ottaa huomioon, että analyysi on osoittanut, että jäsenvaltiot eivät täytä vuotuisia investointitarpeita, joiden arvioidaan olevan 77 miljardia euroa, ja että rahoitusvaje on tällä hetkellä arviolta noin 25 miljardia euroa vuodessa; ottaa huomioon, että kertomus myös osoittaa selvästi, että jäsenvaltioiden on nostettava tavoitetasoaan ja vauhditettava toimia vaatimusten noudattamisen välisen kuilun pienentämiseksi mahdollisimman paljon ennen vuotta 2027, lisättävä investointeja ja varmistettava riittävä rahoitus, myös EU:n rahastoista, toimenpideohjelmiensa tavoitteiden saavuttamiseksi, toteutettava lisätoimenpiteitä nykyisten pysyvien ympäristöhaasteiden vähentämiseksi sekä parannettava rajat ylittävää yhteistyötä;

M. ottaa huomioon, että vesilainsäädäntö on arvioitu tarkoituksenmukaiseksi; ottaa huomioon, että sillä luodaan puitteet sisämaan pintavesien, jokisuiden vaihettumisalueiden sekä rannikko- ja pohjavesien suojelulle; ottaa huomioon, että samalla se sallii lievempien ympäristötavoitteiden asettamisen, jos tällaisella ihmisen toiminnalla täytettäviä sosioekonomisia tarpeita ei voida saavuttaa muilla keinoin, ja vesimuodostumia koskevien tavoitteiden saavuttamatta jättämisen, jos syynä tähän on erittäin tärkeä yleinen etu; toteaa, että lainsäädäntö on oikeasuhteista ja antaa jäsenvaltioiden viranomaisille toissijaisuusperiaatteen mukaisesti

---

1 Disclosure Insight Action (CDP) ja Planet Tracker, ”High and Dry. How Water Issues Are Stranding Assets”, 2022.

2 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 07/2024.

valtuudet päättää erittäin tärkeästä yleisestä edusta; toteaa, että joissakin tapauksissa kyse voi olla ympäristönsuojelusta ja toisissa sosioekonomisesta toiminnasta;

N. ottaa huomioon, että teollisuuden osuus kaikesta vedenotosta Euroopassa on noin 40 prosenttia; ottaa huomioon, että 27 jäsenvaltion EU:ssa suurimmat vuotuiset vedenottoluokat Euroopan yhteisön tilastollisen toimialaluokituksen (NACE) mukaan ovat vedenotto jäähdytystä varten sähköntuotannossa (34 %) ja sen jälkeen maatalouden vedenotto (29 %), julkinen vesihuolto (21 %) ja valmistusteollisuus (15 %)[1]; ottaa huomioon, että vedenottoa ja -käyttöä EU:ssa koskevat tiedot ovat vanhentuneita ja puutteellisia[2];

O. ottaa huomioon, että sähköntuotanto on suurin vettä ottava sektori, mutta suurin osa vedestä palautuu ympäristöön jäähdytyksen tai turbiinin käytön jälkeen; ottaa huomioon, että yleisesti ottaen maatalousala on EU:n tasolla suurin veden nettokuluttaja, koska suurimman osan vedestä kuluttavat viljelykasvit tai se kuluu haihtumisen seurauksena; ottaa huomioon, että muut käyttötarkoitukset, kuten teollisuus- ja vesilaitokset, ottavat ja kuluttavat suhteellisesti vähemmän vettä, mutta ne voivat aiheuttaa merkittäviä paineita paikallisella tasolla, erityisesti pohjavedelle[3];

P. ottaa huomioon, että kaikenlainen teollisuustoiminta edellyttää vettä lopputuotteidensa tuottamiseksi tai tuotantotoiminnan tukemiseksi; ottaa huomioon, että yritykset ovat päivittäisessä toiminnassaan riippuvaisia vedestä ja että veden niukkuuden lisääntyessä toiminta voi häiriintyä, kustannukset voivat nousta ja voi aiheutua sääntely- ja maineriskejä;

Q. ottaa huomioon, että energia-ala tukeutuu voimakkaasti vesivaroihin; toteaa, että tämä riippuvuus aiheuttaa vakavan riskin, koska veden niukkuus voi vaikuttaa energian tuotantoprosesseihin ja toimitusvarmuuteen erityisesti silloin, kun vettä käytetään raaka-aineena tai jäähdytykseen; ottaa huomioon, että siirtyminen uusiutuvaan energiaan, erityisesti tuuli- ja aurinkoenergiaan, tarjoaa kestäviä ja vesitehokkaita hiilestä irtautumisen kehityspolkuja ja mahdollisuuden pysäyttää tai kääntää vedenkulutuksen kasvusuuntaus;

---

1 Euroopan ympäristökeskus, ”Water abstraction by economic sector in the 27 EU Member States, 2000–2022”, Euroopan ympäristökeskuksen verkkosivusto, 5. joulukuuta 2024, https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/water-abstraction-by-source-and/water-abstraction-by-economic?activeTab=8a280073-bf94-4717-b3e2-1374b57ca99d.

2 Eurostat, ”Archive: Water use in industry”, Eurostatin verkkosivusto, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Water_use_in_industry&oldid=196132#Further_Eurostat_information.

3 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 07/2024.

R. ottaa huomioon, että vesi on maataloudelle välttämätön resurssi korkealaatuisten elintarvikkeiden, rehun sekä uusiutuvien raaka-aineiden tuotannossa; ottaa huomioon, että maatalous on riippuvaista veden saatavuudesta ja että kastelu auttaa suojaamaan viljelijöitä sateiden epäsäännöllisyydeltä ja parantaa viljelykasvien elinkelpoisuutta, satoa ja laatua mutta kuluttaa merkittävästi vesivaroja; katsoo, että kun otetaan huomioon ilmastonmuutos, muuttuvat sääilmiöt sekä tulvien ja kuivuuden yleistyminen, veden merkitys korkealaatuisten maataloustuotteiden tuotantoresurssina ja tarve käyttää vettä tehokkaasti ovat siksi olennaisen tärkeitä elintarvikkeiden toimitusvarmuuden ja veden niukkuuteen liittyvien ratkaisujen kannalta; katsoo, että pinta- ja pohjavesiin maataloudesta aiheutuvan paineen vähentämisen lisäksi on tehtävä investointeja, joilla pyritään uusioveden ja innovatiivisten suolanpoistoteknologioiden hyödyntämiseen ja saavuttamaan näin parempi vesitase ja edistämään vaihtoehtoisia puhtaita energiamuotoja, kuten vihreää vetyä;

S. ottaa huomioon, että maailmanlaajuinen väestönkasvu edellyttää ruoantuotannon lisäämistä ja että EU:n täytyy taata ruokasuvereniteetti, kuten SEUT 39 artiklassa määrätään;

T. ottaa huomioon, että luotettavat tiedot vesitilinpidosta, joka tarkoittaa järjestelmällistä selvitystä veden tarjonnan, kysynnän, saatavuuden ja käytön nykytilasta ja suuntauksista määritellyillä aloilla[1], ovat ratkaisevan tärkeitä arvioitaessa nykytilannetta EU:ssa ja Euroopan kilpailukyvyn kannalta;

U. ottaa huomioon, että jäteveden potentiaalia vaihtoehtoisena veden lähteenä on aliarvioitu, kun otetaan huomioon, että 60–70 prosenttia jäteveden mahdollisesta arvosta koko EU:ssa on tällä hetkellä hyödyntämättä[2] ja että alle kolme prosenttia puhdistetusta jätevedestä käytetään uudelleen EU:ssa[3]; toteaa, että kotitalouksissa on merkittäviä mahdollisuuksia käyttää vettä kiertotalouteen perustuvien toimintamallien mukaan, koska vain pieni määrä kotitalouksien vedestä käytetään juomavetenä ja ruoassa ja edellyttää siksi korkeimpia laatuvaatimuksia;

V. toteaa, että erittäin suuri määrä vettä menee hukkaan vanhentuneen tai ikääntyvän vesiverkoston sekä tarvittavan ylläpidon puuttumisen vuoksi; ottaa huomioon, että investoinnit innovatiivisten ja häiriönsietokykyisten kasteluinfrastruktuurien kunnossapitoon,

---

1 Yhdistyneiden kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestö, ”Water accounting and auditing, A sourcebook”, FAO:n vesiraportti 43, Rooma, 2016.

2 Euroopan investointipankki (EIP), ”Wastewater as a resource”, 2022.

3 Euroopan komissio: ympäristöasioiden pääosasto, ”Water reuse: New EU rules to improve access to safe irrigation”, Euroopan komission verkkosivusto, 26. kesäkuuta 2023, https://environment.ec.europa.eu/news/water-reuse-new-eu-rules-improve-access-safe-irrigation-2023-06-26_en.

parantamiseen ja kehittämiseen ovat välttämättömiä, jotta maataloudessa vähennettäisiin ja tehostettaisiin vedenkulutusta; ottaa huomioon, että tällainen tehokkuuden parantaminen mahdollistaa säästyneen veden käyttämisen muihin tarkoituksiin tai vesistöjen luonnollisten virtaamien säilyttämisen;

W. ottaa huomioon, että puhdas ja riittävä vesi on olennainen osa todellisen kestävän kiertotalouden täytäntöönpanoa ja saavuttamista EU:ssa;

X. ottaa huomioon, että vesivuodot ovat aliarvioitu maailmanlaajuinen ongelma, joka pahentaa merkittävästi veden niukkuutta, ja että keskimäärin 23 prosenttia puhdistetusta vedestä menee hukkaan EU:ssa jakelun aikana vuotavien putkien, vanhentuneiden käsittelylaitosten ja riittämättömien säiliöiden vuoksi[1]; ottaa huomioon, että tarkistettu juomavesidirektiivi sisälsi toimenpiteitä vesivuotojen vähentämiseksi sekä juomaveden ottoon tarkoitettujen vedenmuodostumisalueiden riskien arvioimiseksi ja hallitsemiseksi;

Y. ottaa huomioon, että vuonna 2021 Euroopan pohjavesimuodostumista 91 prosentin määrällisen tilan ilmoitettiin olevan hyvä ja 77 prosentin kemiallisen tilan ilmoitettiin olevan hyvä[2];

Z. ottaa huomioon, että vuonna 2021 vain 37 prosenttia Euroopan pintavesimuodostumista oli luokiteltu ekologiselta tilaltaan ”hyväksi” tai ”erinomaiseksi” ja vain 29 prosenttia kemialliselta tilaltaan ”hyväksi”[3];

AA. toteaa, että Euroopan ympäristökeskus korostaa, että niiden pintavesien osuus, joissa ei ole onnistuttu saavuttamaan hyvää ekologista tilaa, vaihtelee eri puolilla Eurooppaa ja että tämä on yleisempää joissakin osissa Keski- ja Länsi-Eurooppaa, ja korostaa, että jäsenvaltioiden väliset erot veden tilassa voivat johtua paitsi erilaisista paineista myös seurannassa ja arvioinnissa käytettävistä erilaisista toimintatavoista[4];

AB. ottaa huomioon, että pintavesien laatuun koko mantereella heijastuvat jatkuvat ja useasta lähteestä peräisin olevat paineet, erityisesti hajakuormitus ja pintavesien luonnollisen virtaaman ja fyysisten ominaisuuksien heikentyminen; ottaa huomioon, että ravinteiden ja hitaasti hajoavien prioriteettiaineiden sekä uusien saastuttavien aineiden aiheuttama pilaantuminen jatkuu; toteaa, että

---

1 Euroopan komissio: ympäristöasioiden pääosasto, ”Zero pollution: Improved quality and access to drinking water”, Euroopan komission verkkosivusto, 12. tammikuuta 2023, https://environment.ec.europa.eu/news/improved-quality-and-access-drinking-water-all-europeans-2023-01-12_en.

2 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 07/2024.

3 Ibid.

4 Ibid.

pohjavedet kärsivät hajakuormituksesta ja myös intensiivisestä vedenotosta[1];

AC. ottaa huomioon, että EU:ssa pohjavedestä saadaan 65 prosenttia juomavedestä ja 25 prosenttia maatalouden kasteluvedestä[2]; toteaa, että kyseessä on rajallinen resurssi, jota on suojeltava pilaantumiselta ja liikakäytöltä[3];

AD. ottaa huomioon, että Euroopan ympäristökeskuksen seurantatiedot osoittavat per- ja polyfluorattujen alkyyliyhdisteiden (PFAS-yhdisteet), jotka tunnetaan yleisesti ikuisuuskemikaaleina, aiheuttaneen laajalle levinnyttä pilaantumista Euroopan vesissä ja aiheuttavan merkittäviä riskejä vesiekosysteemeille ja ihmisten terveydelle; ottaa huomioon, että PFAS-yhdisteisiin kuuluvaa lyhytketjuista trifluorietikkahappoa (TFA) on havaittu juomavedessä kaikkialla Euroopassa; ottaa huomioon, että PFAS-yhdisteet säilyvät ympäristössä, kertyvät biologisesti eliöihin ja aiheuttavat haitallisia (eko)toksikologisia vaikutuksia; ottaa huomioon, että 6 000–10 000 yksittäisen aineen ryhmästä vain muutamia on tutkittu laajasti ja niillä tiedetään olevan vaikutuksia ihmisten terveyteen ja ympäristöön; ottaa huomioon, että 99 prosenttia PFAS-yhdisteistä jää havaitsematta ympäristössä seurannan rajallisuuden vuoksi;

AE. ottaa huomioon, että pohjavedessä esiintyvien PFAS-yhdisteiden pitoisuuksia koskevien EU:n laajuisten laatunormien puuttuminen ja vähemmän tutkittujen PFAS-yhdisteiden riittämätön valvonta tekevät vesipuitedirektiivin mukaisen EU:n vesien hyvää kemiallista tilaa koskevan tavoitteen saavuttamisesta entistäkin haastavampaa ja aiheuttavat huomattavaa teknistä ja taloudellista rasitetta terveydenhuoltojärjestelmille ja vesipalvelujen tarjoajille vaarantaen samalla veden ja puhdistamolietteen uudelleenkäytön järjestelmät;

AF. ottaa huomioon, että teollisesta toiminnasta vapautuu vesistöihin vaarallisia kemikaaleja, myös raskasmetalleja ja muita pilaavia aineita, jotka vaikuttavat merkittävästi veden laatuun ja vesiekosysteemeihin[4];

AG. ottaa huomioon, että pinta- ja pohjavedessä havaitaan yhä enemmän lääkeaineita; ottaa huomioon, että lääkeainejäämien aiheuttama pilaantuminen edellyttää kehittyneitä vedenkäsittelytekniikoita, kuten kalvosuodatusta, aktiivihiilikäsittelyä, kehittyneitä hapetusprosesseja ja muita innovatiivisia puhdistustekniikoita;

---

1 Ibid.
2 Ibid.
3 Ibid.
4 Euroopan ympäristökeskus, ”Industrial pollutant releases to water in Europe”, Euroopan ympäristökeskuksen verkkosivusto, 30. toukokuuta 2024, https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/industrial-pollutant-releases-to-water.

AH. ottaa huomioon, että direktiivissä 2010/75/EU[1] säädetään, että lupien myöntämisen ja tarkistamisen yhteydessä olisi otettava nimenomaisesti huomioon se mahdollisuus, että teollisuuden päästöjen vaikutus vesimuodostumien tilaan voi pahentua veden virtauksen dynamiikan vaihtelun vuoksi; ottaa huomioon, että parhaisiin käytettävissä oleviin tekniikoihin liitetään nyt veteen ja lupiin liittyvien ympäristötehokkuuden tasojen käsitteet, jolloin näiden tekniikoiden käytöstä tehdään ympäristötehokkuuden raja-arvoja; ottaa huomioon, että tämä on tervetullut muutos, joka saattaa parantaa teollisuuden häiriönsietokykyä, koska EU:n laitosten tuotantokapasiteetti saattaa jo nyt olla pienempi veden niukkuuden vuoksi;

AI. toteaa, että yhdyskuntajätevesi on yksi suurimmista veden pilaantumisen lähteistä, ellei sitä kerätä ja käsitellä asianmukaisesti; katsoo, että yhdyskuntajätevesidirektiivin tavoitetasoa ei pitäisi alentaa ja että sen soveltamisala olisi laajennettava koskemaan muita veden pilaantumista aiheuttavia aloja ja aineita;

AJ. ottaa huomioon, että EU:n vesimuodostumien ravinnekuormitus johtaa rehevöitymiseen, luontokatoon ja vesiekosysteemien rappeutumiseen[2]; ottaa huomioon, että torjunta-aineiden valumat saastuttavat pinta- ja pohjavettä, mikä uhkaa veden laatua ja ihmisten terveyttä;

AK. ottaa huomioon, että tutkimuksen mukaan altistuminen synteettiselle kemialliselle bisfenoli A:lle (BPA), jota käytetään erilaisissa tuotteissa muovisista ja metallista elintarvikepakkauksista aina uudelleenkäytettäviin vesipulloihin, ylittää Euroopassa selvästi terveyden kannalta hyväksyttävän turvallisuustason[3];

AL. ottaa huomioon, että maaperän hoito ja ravinnehuolto ovat perustana veden laadun ja saatavuuden parantamiselle; katsoo, että eurooppalaisessa vesiresilienssiä koskevassa strategiassa olisi keskityttävä ravinnehuollon parantamiseen ja pyrittävä sulkemaan ravinnekiertojärjestelmiä vesistöihin kulkeutuvien ravinnepäästöjen vähentämiseksi; toteaa, että puhdistamolietteen turvallinen käyttö maataloudessa vähentää myös EU:n erittäin suurta riippuvuutta

---

1 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24. marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj).

2 Euroopan komissio, ”Nitrates”, Euroopan komission verkkosivusto, https://environment.ec.europa.eu/topics/water/nitrates_en#implementation.

3 Euroopan ympäristökeskus, ”Public exposure to wide used Bisphenol A exceed acceptable health safety levels”, Euroopan ympäristökeskuksen verkkosivusto, 14. syyskuuta 2023, https://www.eea.europa.eu/en/newsroom/news/public-exposure-to-bisphenol-a.

esimerkiksi Venäjästä fosforikivennäislannoitteiden tuonnissa; katsoo, että lietteen turvallisen käytön olisi sen vuoksi myös katsottava edistävän Euroopan resilienssiä ja strategista riippumattomuutta;

AM. ottaa huomioon, että ilmastonmuutos on suuri uhka vesivaroille ja vesiekosysteemeille; ottaa huomioon, että monet ilmastonmuutoksen vaikutukset liittyvät veteen, kuten yhä pahempi ja yleisempi kuivuus, yhä äärimmäisemmät tulvat ja epävakaammat kausisateet; ottaa huomioon, että tulvat ja veden niukkuus vaarantavat ruokaturvan ja vesiturvallisuuden sekä väestön terveyden ja vaikuttavat viime kädessä sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen, taloudelliseen hyvinvointiin ja vakauteen sekä vaarantavat tämän arvokkaan luonnonvaran pitkän aikavälin saatavuuden;

AN. ottaa huomioon, että EU:n ilmastoriskien arvioinnissa todettiin, että EU:n toimintapolitiikat ja sopeutumistoimet eivät pysy niiden nopeasti kasvavien riskien tahdissa, jotka uhkaavat ekosysteemejä, infrastruktuuria, elintarvikehuoltoa ja vedensaantia, ihmisten terveyttä sekä taloutta ja rahoitusta[1];

AO. ottaa huomioon, että hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin arvioinnit osoittavat, että ilmastonmuutoksen aiheuttama merenpinnan nousu lisää maaperän ja makean veden suolapitoisuutta, mikä vaarantaa ekosysteemien terveyden ja veden laadun sekä vaikuttaa 80 miljoonaan alavilla rannikkoalueilla ja tulvatasangoilla elävään eurooppalaiseen; ottaa huomioon, että makean veden ekosysteemit ja meriekosysteemit ovat yhteydessä toisiinsa ja että jokien pilaantuminen, sedimenttivirtojen häiriintyminen ja vesipula vaikuttavat erittäin voimakkaasti meriekosysteemien, erityisesti rannikkoekosysteemien, terveyteen sekä niistä riippuvaisten yhteiskunnan ja talouden toimintojen (kuten liikenteen, kalastuksen, maatalouden, vesiviljelyn ja matkailun) elinkelpoisuuteen;

AP. toteaa, että muuttuvien sääolojen aiheuttamat pitkittyneet kuivuusjaksot, äärimmäiset helteet ja laajamittaiset tulvat voimistuvat ja yleistyvät koko mantereella, vahingoittavat ekosysteemejä ja ihmisten terveyttä, aiheuttavat merkittävää häiriötä taloudelliselle toiminnalle ja vähentävät käytettävissä olevan veden kokonaismäärää ja heikentävät sen laatua; ottaa huomioon, että vesivarojen ja jokien luonnollisten toimintojen suojeleminen ja samalla riittävän ja laadukkaan veden jakelun varmistaminen ovat muodostumassa merkittäväksi haasteeksi, joka edellyttää lisätoimia ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi, tehokasta hallintaa ja innovatiivisia toimenpiteitä veden saatavuuden parantamiseksi; ottaa huomioon, että veden niukkuuden ja

---

1 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 01/2024, ”European Climate Risk Assessment”.

tulvariskien hallinnasta kohtuuhintaisesti ja kestävästi tulee yhä tärkeämpää kaikkialla EU:ssa;

AQ. ottaa huomioon, että vuoden 2022 kesä oli Euroopassa mittaushistorian lämpimin ja koko vuosi toiseksi lämpimin, mikä aiheutti yli 15 prosenttiin EU:n alueesta vaikuttaneen kuivuuden; ottaa huomioon, että vuosina 1981–2010 kuivuuden arvioitiin aiheuttaneen EU:ssa keskimäärin noin 9 miljardin euron vuotuiset taloudelliset tappiot; ottaa huomioon, että ilman sopeutumistoimenpiteitä kuivuuden aiheuttamat vuotuiset tappiot voisivat kasvaa Euroopassa ja Yhdistyneessä kuningaskunnassa arviolta 45 miljardiin euroon vuoteen 2100 mennessä, jos lämpötila nousee 3 °C:lla[1]; ottaa huomioon, että vuosina 1998–2020 tulvien osuus kaikista Euroopan katastrofitapahtumista oli 43 prosenttia; ottaa huomioon, että ilmastonmuutoksen vaikutukset ja sosioekonominen kehitys johtavat tulvien yleistymiseen, mikä vaikuttaa yhä useampiin ihmisiin ja aiheuttaa yhä enemmän vahinkoja; ottaa huomioon, että 12 prosenttia Euroopan väestöstä asuu tulvatasangoilla[2];

AR. ottaa huomioon, että vesiin liittyvissä haasteissa toimimatta jättämisen kustannukset ovat erittäin korkeat, koska 90 prosenttia katastrofeista liittyy veteen[3]; ottaa huomioon, että jos politiikkatoimia ei toteuteta, yksin rannikkotulvien EU:ssa aiheuttamat vuotuiset taloudelliset tappiot voisivat ylittää biljoona euroa vuosisadan loppuun mennessä[4] ja kuivuuden vuotuiset taloudelliset kustannukset Euroopassa voisivat ylittää 65 miljardia euroa vuoteen 2100 mennessä[5];

AS. ottaa huomioon, että veden saatavuudessa, vesivarojen hoitostrategioissa ja vedenkäyttötavoissa on merkittäviä eroja jäsenvaltioiden välillä ja että haavoittuvuus ilmastonmuutoksen vaikutuksille voi vaihdella suuresti; katsoo, että vesiresilienssin parantamiseksi ja kestävän vesienhoidon varmistamiseksi tarvitaan räätälöityä lähestymistapaa;

AT. ottaa huomioon, että kuivuus on yksi ilmastonmuutoksen merkittävimmistä katastrofaalisista seurauksista; ottaa huomioon, että noin 23 prosenttia EU:n alueesta on kohtalaisen altista

---

1 Cammalleri, C., ja muut, ”Global warming and drought impacts in the EU”, JRC:n tekninen raportti, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg.

2 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 07/2024.

3 Feyen, L., ja muut, ”Climate change impacts and adaptation in Europe”, JRC PESETA IV, loppuraportti, Euroopan unionin julkaisutoimisto, Luxemburg.

4 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 01/2024, ”European Climate Risk Assessment”.

5 Yhdistyneiden kansakuntien katastrofiriskin vähentämisen tukitoimisto, ”GAR Special Report on Drought 2021”, Geneve, UNDRR, 2021.

aavikoitumiselle ja 8 prosenttia on sille erittäin altista; ottaa huomioon, että Unkari, Bulgaria, Espanja ja Italia kuuluvat maihin, joihin vaikutukset kohdistuvat eniten, ja että 74:ää prosenttia Espanjan pinta-alasta uhkaa aavikoituminen; katsoo, että eurooppalaisessa vesiresilienssiä koskevassa strategiassa olisi käsiteltävä muitakin seikkoja kuin pitkittyneitä kuivuusjaksoja ja otettava pikemminkin huomioon se tosiasia, että puolikuivan alueen raja liikkuu kohti pohjoista, minkä seurauksena kasvavat alueet EU:ssa kärsivät pitkäaikaisesta kroonisesta riittävien makean veden resurssien puutteesta;

AU. ottaa huomioon, että aavikoitumiseen, veden kulutukseen ja ilmastonmuutokseen liittyvät politiikkatoimet liittyvät tiiviisti toisiinsa; ottaa huomioon, että osana aavikoitumisen estämiseksi tehtyä Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimusta EU vahvisti vuonna 2015 ja myöhemmin uudelleen vuonna 2024[1] sitoumuksensa saavuttaa maaperän huonontumisen nollataso vuoteen 2030 mennessä, mitä Euroopan tilintarkastustuomioistuimen aavikoitumista koskevan erityiskertomuksen mukaan ei todennäköisesti saavuteta;

AV. ottaa huomioon, että vesi-infrastruktuuri voi auttaa pitämään yllä veden jatkuvaa ja ennustettavaa virtausta ja saantia; ottaa huomioon, että vuonna 2022 keskimääräinen vuotuinen jokien virtaama oli Euroopassa toiseksi pienin vuodesta 1991 alkavassa mittaushistoriassa[2];

AW. toteaa, että alajuoksulla sijaitsevat alueet ovat erityisen riippuvaisia yläjuoksulla tapahtuvasta vesienhoidosta ja vedenotosta; katsoo, että jäsenvaltioiden olisi vesipuitedirektiivin mukaisesti pidättäydyttävä täytäntöönpanotoimenpiteistä, jotka lisäävät merkittävästi muiden maiden tulvariskejä saman vesistöalueen ylä- tai alajuoksulla;

AX. ottaa huomioon, että luontoon perustuvat ratkaisut eri ekosysteemeihin ja tarpeisiin räätälöityinä ovat asiaankuuluvia toimia, joilla voidaan parantaa veden kiertokulun resilienssiä ja jotka ovat monessa mielessä hyödyllisiä luonnon monimuotoisuuden suojelulle, hiilen sitomiselle, veden laadun parantamiselle, ravinteiden pidätykselle, juomaveden saannille, maastopalojen ehkäisemiselle ja tulvariskien lieventämiselle; ottaa huomioon, että luontoon perustuvat ratkaisut voivat parantaa vesi-infrastruktuurin tehokkuutta ja käyttöikää ja siten monissa tapauksissa varmistaa molempien ratkaisujen täydentävyyden;

AY. ottaa huomioon, että luonnolliset vedenpidätystoimenpiteet ovat luontoon perustuvia ratkaisuja, joilla vettä pyritään varastoimaan luonnon-, maatalous-, metsä- ja kaupunkiympäristöissä;

---

1 Neuvoston päätelmät aavikoitumisesta, maaperän huonontumisesta ja kuivuudesta, 14. lokakuuta 2024.

2 Euroopan ympäristökeskuksen raportti 07/2024.

AZ. toteaa, että vesi ei ole mikä tahansa kaupallinen tuote vaan pikemminkin perintöä, jota on suojeltava, puolustettava ja kohdeltava sellaisena; ottaa huomioon, että ympäristön suojelusta rikosoikeudellisin keinoin annetun direktiivin (EU) 2024/1203[1] mukaan vesipuitedirektiivissä tarkoitettu pintaveden tai pohjaveden otto on rikos, kun tällainen menettely on laitonta ja tahallista ja aiheuttaa tai on omiaan aiheuttamaan huomattavaa vahinkoa pintavesimuodostumien ekologiselle tilalle tai ekologiselle potentiaalille taikka pohjavesimuodostumien määrälliselle tilalle;

BA. ottaa huomioon, että maaperän biologinen monimuotoisuus ja maaperän orgaaninen hiili vaikuttavat vedenpidätyskykyyn; ottaa huomioon, että maaperän eroosio ja tiivistyminen ja tietyt maaperänhoidon käytännöt, jotka aiheuttavat maaperän huonontumista, johtavat siihen, että maaperän vedenpidätyskyky heikkenee jatkuvasti, mikä puolestaan pahentaa kuivuusjaksoja ja tulvia, millä on suoria kielteisiä vaikutuksia viljelyyn; ottaa huomioon, että terve maaperä on siksi yksi vesiresilienssin edistäjistä ja että sitä olisi itsessään käsiteltävä ja hoidettava vesistöalueen tasolla; katsoo, että parempi maankäyttö on keskeisen tärkeää katastrofien ehkäisemiseksi;

BB. ottaa huomioon, että nykyiseen monivuotiseen rahoituskehykseen sisältyy kunnianhimoinen mutta ei-sitova tavoite, jonka mukaan EU:n vuotuisista menoista osoitetaan luonnon monimuotoisuuteen liittyviin tavoitteisiin vuonna 2024 vähintään 7,5 prosenttia ja vuosina 2026 ja 2027 kymmenen prosenttia; katsoo, että uudessa rahoituskehyksessä olisi otettava huomioon vesinäkökulma siten, että tulevaan eurooppalaiseen vesiresilienssiä koskevaan strategiaan osoitetaan riittävästi varoja, jotta voidaan varmistaa häiriönsietokykyiset vesiekosysteemit ja -infrastruktuuri sekä veden toimitusvarmuus ja helpottaa investointeja innovatiivisiin ratkaisuihin;

BC. ottaa huomioon, että koheesiorahoituksella on ollut ratkaiseva merkitys vesi- ja sanitaatiopalvelujen parantamisessa eri jäsenvaltioissa; katsoo, että niiden pitkän aikavälin resilienssin varmistaminen ja yhä tiukempien laatuvaatimusten noudattaminen edellyttävät jatkuvaa tukea;

BD. ottaa huomioon, että hinnoittelukäytännöillä voidaan parantaa vedenkäytön tehokkuutta; katsoo, että tällaiset käytännöt kuuluvat kansalliseen toimivaltaan ja että niissä on otettu huomioon alueelliset erot veden saatavuudessa ja veden toimituslähteissä; toteaa, että hinnoittelulla voi olla merkittävä rooli kotitalouksien ja muiden talouden toimijoiden kannustamisessa optimoimaan kulutusta ja sen varmistamisessa, että veden käyttäjät osallistuvat tosiasiallisesti

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1203, annettu 11. huhtikuuta 2024, ympäristön suojelusta rikosoikeudellisin keinoin ja direktiivien 2008/99/EY ja 2009/123/EY korvaamisesta (EUVL L, 2024/1203, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1203/oj).

vesipalvelujen kustannusten kattamiseen; ottaa huomioon, että hinnoittelukäytännöissä olisi otettava myös huomioon kohtuuhintaisuus kotitalouksille ja pienille yrityksille;

BE. ottaa huomioon, että digitalisaatio ja innovointi voivat tosiasiallisesti auttaa jäsenvaltioita, alueellisia elimiä ja komissiota keräämään tietoja vesienhoidosta ja valvomaan sitä; ottaa huomioon, että EU on vesialan uuden teknologian kehityksen edelläkävijä ja että sen osuus kaikista tämän alan kansainvälisistä patenttiperheistä oli 40 prosenttia vuosina 1992–2021[1], ja toteaa, että tätä asemaa on edistettävä ja vaalittava ja että sisämarkkinoiden potentiaalia on hyödynnettävä kaikilta osin; katsoo, että on tutkittava uusien vesiteknologioiden käyttöönoton ja laajentamisen esteitä ja taattava Euroopan tasolla tasapuoliset toimintaedellytykset; katsoo, että vesiteknologian innovointia koskevalle tutkimukselle tarvitaan jatkuvaa tukea työpaikkojen turvaamiseksi ja luomiseksi ja Euroopan kilpailukyvyn parantamiseksi;

BF. ottaa huomioon, että innovointi on ratkaisevan tärkeä väline, joka auttaa vesialaa vastaamaan Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen tavoitteiden haasteisiin, sopeutumaan ilmastonmuutokseen ja parantamaan vesitehokkuutta;

BG. katsoo, että seuranta- ja mallinnusteknologioiden käyttöönotto on edelleen jäljessä tavoitteista monissa jäsenvaltioissa ja että alan digitalisointi etenee liian hitaasti; ottaa huomioon, että vesipuitedirektiivin vesienhoitosuunnitelmia koskeviin säännöksiin ei nimenomaisesti sisälly konkreettisia toimenpiteitä vesialan digitalisoimiseksi; ottaa huomioon, että nykyisten toimintapolitiikkojen yleiset puutteet mahdollisten digitaalisten ratkaisujen hyödyntämisessä liittyvät teknologiaa koskevan ohjauksen, seurantanormien, politiikkatoimien integroinnin, standardoinnin ja yleisön osallistumisen puuttumiseen;

BH. ottaa huomioon, että vesiala on altis erilaisille uhille, kuten fyysisille ja kyberhyökkäyksille ja haitallisten aineiden aiheuttamalle saastumiselle; ottaa huomioon, että tällaiset tapaukset voisivat aiheuttaa laajalle levinnyttä sairastumista, kuolemantapauksia ja palveluhäiriöitä, jotka voisivat vaikuttaa merkittävästi kansanterveyteen, ympäristöön ja taloudelliseen vakauteen; ottaa huomioon, että vesienhoidon digitalisaatio saattaa lisätä turvallisuusriskejä tilanteessa, jossa kriittisiin infrastruktuureihin kohdistuu yhä enemmän vihamielisiä hyökkäyksiä; ottaa huomioon, että NIS 2 -direktiivin ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun direktiivin täytäntöönpano voi vähentää geopoliittisista jännitteistä elintärkeille (juoma)vesijärjestelmille ja -infrastruktuurille aiheutuvia turvallisuusriskejä;

---

[1] Euroopan patenttivirasto, ”Innovation in water-related technology”, EPO, München 2024.

BI. ottaa huomioon, että anturiteknologian, laskennan, tekoälyn ja massadatan hallinnan edistyminen voi auttaa seuraamaan veden määrää ja laatua sekä keräämään tietoa päättäjien ja vesihuoltoyritysten toimintaa koskevien päätösten tueksi; ottaa huomioon, että käytettävissä on luontoon perustuviin järjestelmiin liittyviä vesienhoitoinnovaatioita, joilla voidaan edistää resilienttiä vesienhoitoa;

BJ. ottaa huomioon, että vesi on merkittävä osa tekoälyn elinkaarta sekä datakeskusten toiminnan että laitteistojen valmistuksen osalta; ottaa huomioon, että tekoälyn nopea leviäminen voi kasvattaa veden kysyntää eksponentiaalisesti; ottaa huomioon, että riippuvuus yhä niukemmasta luonnonvarasta asettaa merkittäviä kestävyyteen liittyviä haasteita; ottaa huomioon, että strategiset teknologiat, kuten puolijohteet, vety, sähköautojen akut ja datakeskukset, ovat avainasemassa kilpailukykyisen ja omavaraisen EU:n saavuttamisessa;

BK. toteaa, että innovatiivisiin jäähdytysteknologioihin, kuten haihdutus- ja suljetun kierron jäähdytykseen, perustuvia jäähdytin- ja jäähdytystornijärjestelmiä on jo saatavilla ja niillä voidaan osaltaan vähentää vedenkulutusta teollisuuden laitteissa ja lämmitys-, ilmanvaihto- ja ilmastointijärjestelmien sovelluksissa;

BL. toteaa, että tutkimusta on edistettävä, jotta saadaan käyttöön vaihtoehtoisia tehoaineita tuholaisten torjuntaan ja varmistetaan näin kasvien terveyden parantaminen ja vähennetään tuotantopanosten ja kasvinsuojeluaineiden käyttöä;

BM. katsoo, että vesiresilienssi on keskeistä koulutuksessa ja opetuksessa sekä veden kiertokulun toimintaa koskevassa tietoisuuden lisäämisessä ja tiedottamisessa;

BN. ottaa huomioon, että veden ja siihen liittyvän infrastruktuurin rajallinen saatavuus vaikuttaa kielteisesti erityisesti naisiin, koska se heikentää muiden ihmisoikeuksien, kuten itsemääräämisoikeuden, taloudellisen riippumattomuuden ja koulutuksen, toteutumista;

BO. ottaa huomioon, että 60 prosenttia Euroopan vesipiireistä on ylikansallisia, minkä vuoksi tehokas rajat ylittävä yhteistyö on ratkaisevan tärkeää; ottaa huomioon, että yli 10 prosenttia 20 Euroopan maan vesivaroista tulee muista maista ja että viiden maan tapauksessa yli 75 prosenttia vesivaroista tulee ulkomailta jokien kautta[1]; katsoo, että tätä yhteistyötä olisi vahvistettava, jotta voidaan ottaa huomioon nykyiset ja tulevat ilmastohaasteet, kuten kuivuus ja tulvat;

BP. ottaa huomioon, että Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri António Guterres on nimittänyt vesiasioiden erityislähettilään, jonka

---

[1] Euroopan ympäristökeskuksen raportti 07/2024.

tavoitteena on tehostaa kansainvälistä yhteistyötä ja synergioita kansainvälisissä vesiprosesseissa;

BQ. ottaa huomioon, että puhtaan veden saanti ja kestävä ja häiriönsietokykyinen sanitaatioinfrastruktuuri ovat keskeisiä osatekijöitä yhteinen terveys -lähestymistavassa, jossa otetaan huomioon kytkös ihmisten terveyden ja veden pilaantumisen välillä;

BR. ottaa huomioon, että vesiyhteistyö rajojen ja alojen yli tuottaa monia hyötyjä, sillä se esimerkiksi parantaa elintarviketurvaa, ylläpitää terveitä elinkeinoja ja ekosysteemejä, auttaa parantamaan ilmastonmuutokseen liittyvää sietokykyä, vähentää osaltaan katastrofiriskejä, tarjoaa uusiutuvaa energiaa, tukee kaupunkeja ja teollisuutta sekä edistää alueellista yhdentymistä ja rauhaa;

BS. ottaa huomioon, että geopoliittinen kehitys osoittaa, että EU:n olisi oltava valmis kestämään haasteet, jotka ovat ympäristöseikkoja laajempia; katsoo, että ympäristöön liittymättömät uhat, kuten viimeaikaiset kaapelivaurioihin johtaneet onnettomuudet Itämerellä, lähettävät EU:lle vahvan viestin siitä, että rajat ylittävän yhteistyön vahvistaminen on avainasemassa sekä ympäristöä että turvallisuutta koskevien tavoitteiden saavuttamisessa;

BT. ottaa huomioon, että 25 jäsenvaltion läpi kulkee noin 41 000 kilometriä sisävesiväyliä; ottaa huomioon, että vesivarojen saatavuudesta riippuvaiset sisävesiväylät ovat ratkaisevassa asemassa vedensaannin optimoinnissa ja kuivuuden ja tulvien vaikutusten lieventämisessä sekä taloudellisen toiminnan ja alueiden kehityksen tukemisessa;

BU. toteaa, että veden niukkuuden yleistyminen, eriarvoisuus veden saannissa ja vesialaan kohdistuneet ulkoiset häiriöt ovat korostaneet keskinäisiä riippuvuuksia, lisänneet kilpailua vedestä ja aiheuttaneet mutkikkaita taloudellisia seurauksia;

Yleiset huomautukset

1. pitää myönteisenä ja tukee komission puheenjohtajan von der Leyenin poliittisissa suuntaviivoissa seuraavalle Euroopan komissiolle 2024–2029 antamaa ilmoitusta eurooppalaisen vesiresilienssiä koskevan strategian laatimisesta vesitehokkuuden, veden niukkuuden, vesien pilaantumisen ja veteen liittyvien riskien käsittelemiseksi sekä sen huomioimista, että vesi on välttämätön resurssi, johon kohdistuu yhä enemmän ilmastonmuutoksen ja kasvavan kysynnän aiheuttamaa stressiä;

2. katsoo, että lainsäädännön täytäntöönpanossa olisi otettava huomioon taloudellinen kilpailukyky kilpailukykykompassin mukaisesti; kehottaa panemaan täytäntöön EU:n ympäristölainsäädännön, jotta voidaan rakentaa häiriönsietokykyistä ja kilpailukykyistä Eurooppaa, hillitä ilmastonmuutosta ja sopeutua siihen, pysäyttää luontokato, ehkäistä saastumista, varmistaa

elintarviketurva, rajoittaa resurssien käyttöä ja jätettä sekä pyrkiä resurssien, myös veden, tehokkaaseen käyttöön ottaen samalla huomioon ennalta varautumisen periaate, lähteellä tapahtuvan valvonnan periaate ja saastuttaja maksaa -periaate; korostaa, että veden saatavuus vaikuttaa niiden elintarvikkeiden määrään, laatuun, valikoimaan ja kausiluonteiseen saatavuuteen, joita voidaan tuottaa;

3. kehottaa EU:ta sisällyttämään strategian kansainväliseen ulottuvuuteen sitoumuksensa, jotka se teki COP29-ilmastokokouksen Bakun vuoropuhelussa vedestä ja ilmastotoimista ja YK:n vuoden 2023 vesikonferenssissa;

4. korostaa, että vesiresilienssiä ja vesivarojen hoitoa on kiireellisesti parannettava, jotta varmistetaan kestävät makean veden varannot ihmisten, talouden ja ympäristön tarpeisiin; korostaa, että eurooppalainen vesiresilienssiä koskeva strategia olisi kehitettävä koordinoidusti eurooppalaisen valtamerisopimuksen kanssa siten, että varmistetaan yhtenäinen ja integroitu lähestymistapa makean veden ja valtamerten vesivarojen hoitoon, puututaan toisiinsa liittyviin haasteisiin, parannetaan kilpailukykyä ja edistetään kestävää vesienhoitoa kaikissa sisämaa- ja meriympäristöissä sekä varmistetaan samalla kokonaisvaltainen ”lähteestä mereen” -lähestymistapa;

5. korostaa, että tarvitaan kattava ja kokonaisvaltainen eurooppalainen vesiresilienssiä koskeva strategia, jossa otetaan huomioon veden laatuun, määrään, turvallisuuteen, infrastruktuuriin, teknologiaan ja hoitoon liittyvät näkökohdat ja johon sisällytetään veden kiertokulun ennallistaminen keskeisenä tekijänä, koska se tukee taloudellista toimintaa, varmistaa resurssien saatavuuden ja auttaa ilmaston sääntelyssä;

6. korostaa vedensaannin, erityisesti juomaveden saannin, sekä veden toimitusvarmuuden merkitystä; huomauttaa, että kaikissa ympäristön ennallistamishankkeissa olisi otettava huomioon vesiturvallisuusnäkökohdat ja asetettava etusijalle ratkaisut, jotka tuottavat paitsi ympäristöhyötyjä myös takaavat vedensaannin ja tehokkaan vesienhoidon; korostaa lisäksi, että ekologiset ennallistamistoimenpiteet olisi toteutettava synergiassa EU:n uusiutuvan energian potentiaalin kehittämisen kanssa eivätkä ne saisi vaikuttaa energia-alan yleiseen häiriönsietokykyyn;

7. suosittaa, että strategiaan sisällytetään järvet ja muut makeasta vedestä riippuvaiset elinympäristöt jokien, jokisuiden vaihettumisalueiden ja pohjaveden ohella, koska ne ovat EU:n vesiresilienssiä koskevien toimien keskeisiä osatekijöitä;

8. korostaa, että on kiireellisesti parannettava kriisivaroitusjärjestelmiä rankkasateen aiheuttamien onnettomuuksien osalta ja parannettava ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä;

9. kehottaa komissiota esittämään eurooppalaisen ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevan suunnitelman, johon sisältyy konkreettisia lainsäädäntöehdotuksia ja toimia erityisesti infrastruktuurin häiriönsietokyvyn, vesienhoidon ja luontoon perustuvien ratkaisujen alalla, ja asettamaan samalla etusijalle haavoittuvassa asemassa olevien yhteisöjen suojelun, jotta voidaan parantaa EU:n häiriönsietokykyä ja näyttää esimerkkiä;

10. muistuttaa, että puhtaan ja turvallisen juomaveden ja sanitaation saatavuus on ihmisoikeus; korostaa, että tämä oikeus on taattava yksiselitteisesti siten, että kaikilla, myös saarten ja syrjäisimpien alueiden asukkailla, on mahdollisuus saada kohtuuhintaisia ja laadukkaita vesipalveluja;

11. korostaa, ettei keneltäkään, olipa hän sitten julkisilla paikoilla tai yksityisissä liikkeissä, pitäisi evätä mahdollisuutta saada ihmisten käyttöön tarkoitettua jakeluverkostosta toimitettavaa vettä, jos sellaista on saatavilla;

12. toteaa, että teollisuustoiminta ja maataloustuotanto edellyttävät vettä lopputuotteidensa tuottamiseksi tai tuotantotoiminnan tukemiseksi ja että käytetyn veden määrä vaihtelee toiminnan tyypin mukaan; korostaa, että Euroopan kilpailukyvyn ja strategisen riippumattomuuden varmistaminen edellyttää vesiälykästä yhteiskuntaa, jossa teknologia ja data edistävät kiertotaloutta ja kestäviä ja vesitehokkaita käytäntöjä; kehottaa kaikkia asiaankuuluvia toimijoita nopeuttamaan siirtymistä vesitehokkaaseen ja kiertoajattelun mukaiseen teollisuuteen ja maatalouteen edistämällä innovatiivisia ratkaisuja, kuten digitaalisia välineitä ja teknologioita, resurssien talteenottoa, veden uudelleenkäyttöä, uusiutuvan energian tuotantoa, infrastruktuureja, luontoon perustuvia ratkaisuja ja osallistavia hallintovälineitä, ja investoimalla niihin;

13. kehottaa komissiota sisällyttämään ja valtavirtaistamaan vesiulottuvuuden EU:n sisä- ja ulkopolitiikkatoimiin noudattaen monialaista lähestymistapaa, jotta vesiresilienssi, vedenkäytön kestävyys ja vesiturvallisuus kiedotaan erottamattomaksi osaksi EU:n toimintapolitiikkoja; kehottaa komissiota erityisesti tekemään veteen liittyvän arvioinnin kaikista sääntelytoimenpiteistä, myös energia-alan toimenpiteistä, osana sosioekonomisten ja ympäristövaikutusten arviointia; korostaa, että arvioimalla, miten kukin EU:n toimintapolitiikka ja EU:n varoilla rahoitetut hankkeet ja infrastruktuuri voivat vaikuttaa vesivarojen määrään, laatuun ja saatavuuteen, varmistettaisiin, että vesiresilienssi on toimintapolitiikkojen muotoilun ja täytäntöönpanon kulmakivi, mikä merkitsisi ajattelutavan muuttamista siitä, että vettä kohdellaan rajattomana resurssina, siihen, että tunnustetaan veden luontainen arvo ihmiskunnalle sekä EU:n ekologiselle ja sosioekonomiselle toimintaympäristölle ja sen kilpailukyvylle;

Vesitehokkuus

14. korostaa, että tehokas vedenkäyttö on olennaisen tärkeää EU:n vesivarojen säilyttämiseksi ja että vesitehokkuuden olisi oltava EU:n keskeinen tavoite; kehottaa tässä yhteydessä vähentämään veden kysyntää merkittävästi muun muassa puuttumalla liiallisiin vuotoihin, investoimalla tutkimukseen ja innovatiivisiin ratkaisuihin, nykyaikaistamalla teollisuus- ja tuotantoprosesseja, parantamalla vesi-infrastruktuuria, hallinnoimalla vesivaroja ja huippukysyntää kestävällä tavalla, priorisoimalla käyttötarkoituksia ja varmistamalla, että vesitehokkuutta parantamalla voidaan vähentää makean veden kokonaiskulutusta ja lisätä veden saatavuutta vesistressialueilla paikallis- ja aluetasoilla; katsoo, että pitkäaikaisen kuivuuden ja aavikoitumisen koettelemat alueet olisi asetettava etusijalle;

15. kehottaa laatimaan oikeudellisen kehyksen, jossa vahvistetaan alakohtaiset vesitehokkuutta ja vedenottoa koskevat tavoitteet vesistöalueiden tasolla veden saatavuutta ja ilmastoriskejä koskevien ajantasaisten arviointien perusteella, mukaan lukien sellainen veden arvostukseen perustuva lähestymistapa, jossa otetaan huomioon ekosysteemipalvelut ja pitkän aikavälin kestävyys, ja joka kattaa veden kaikki käyttötarkoitukset, mukaan lukien teollisuus, energia, maatalous, julkiset laitokset ja kotitaloudet; korostaa, että näiden tavoitteiden olisi oltava kunnianhimoisia mutta silti mukautettavia ottaen huomioon kunkin jäsenvaltion erityisolosuhteet ja jo saavuttaman edistyksen, jotta varmistetaan tehokkuutta lisäävien toimien jatkuminen kaikilla alueilla; korostaa sen merkitystä, että jäsenvaltioissa ja kaikilla aloilla on tehokkaita ja yhtenäisiä tiedonkeruukäytäntöjä, joissa käytetään muun muassa innovatiivisia teknologioita, sekä reaaliaikaisia tiedonkeruupisteitä, jotta vedenkulutuksesta tulee läpinäkyvämpää; korostaa, että vedenkäytön ympäristövaikutukset ja sosioekonomiset vaikutukset on arvioitava asianmukaisesti; korostaa, että elintarviketuotannon strategista merkitystä ei saa vaarantaa; korostaa, että tiede, tutkimus ja teknologia ovat tärkeitä vesitehokkuuden ja vedenkäytön samoin kuin kiertotalouden kannalta tässä yhteydessä; kehottaa luomaan ja edistämään uusia älykkäitä ja erittäin suorituskykyisiä kastelujärjestelmiä, sadeveden pidättämistä ja uudelleenkäytöstä saatavan veden käyttöä sekä vesitehokkaita kastelujärjestelmiä;

16. muistuttaa, että vesitehokkuutta ja vedenottoa koskevien tavoitteiden asettamiseksi on kehitettävä EU:n yhteinen menetelmä, jotta varmistetaan käytettävissä olevien uusiutuvien vesivarojen kestävä käyttö integroidussa vesivarojen hoitokehyksessä, jossa otetaan asianmukaisesti huomioon vesialaa laajemmalle ulottuvat yhteydet veden, energian, elintarvikkeiden ja ekosysteemien välisen kytköksen kautta ja annetaan näin päätöksentekijöille ja talouden toimijoille mahdollisuus suunnitella tarvittavat investoinnit veden toimitusvarmuuden varmistamiseksi entistä kestävämmällä tavalla, ottaen samalla asianmukaisesti huomioon asianomaisten vesistöjen ominaisuudet;

17. kehottaa tekemään tiivistä yhteistyötä integroidun energia- ja vesivarojen suunnittelun ja siihen liittyvien tekniikoiden saralla kaikilla aloilla kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla, myös kaikkien sidosryhmien kesken, jotta voidaan luoda mekanismeja, joilla varmistetaan vesi- ja energia-alojen toimintapolitiikkojen johdonmukaisuus;

18. kehottaa komissiota esittämään teollisuuden kestävää vesienhoitoa koskevan kattavan toimintapolitiikan, joka perustuu veden käytön vähentämiseen, talteenottoon, uudelleenkäyttöön ja kierrätykseen ja jossa painopisteenä ovat vesitehokkaiden ja kiertotalouteen perustuvien teknologioiden käyttö, veden kierrätys, epäpuhtauksien vähentämisstrategiat ja suljetun kierron järjestelmien edistäminen;

19. muistuttaa, että veden niukkuuden kasvava uhka vaarantaa teollisuudenaloja ja hankkeita, jotka ovat avainasemassa Euroopan kilpailukyvyn edistämisessä, mukaan lukien puolijohteet, datakeskukset, uusiutuva vety ja sähköajoneuvojen akkujen tuotanto; panee merkille, että näihin teollisuudenaloihin kohdistuu yhä enemmän paineita vähentää niiden ympäristövaikutusta ja tehostaa vesivarojen käyttöä niin suoran kuin epäsuoran käytön osalta; kehottaa jäsenvaltioita tukemaan vesi-intensiivisiä teollisuudenaloja vedenkäytön tehokkuutta koskevien suunnitelmien laatimisessa, jotta voidaan säästää, käyttää uudelleen ja kierrättää vettä, ehkäistä veden pilaantumista ja ottaa käyttöön vesitehokasta teknologiaa; kehottaa komissiota sisällyttämään kattavia vesienhoitostrategioita asiaankuuluviin EU:n teollisuuspolitiikkoihin ja alakohtaisiin siirtymäpolkuihin keskittyen erityisesti strategisiin vesi-intensiivisiin aloihin;

20. korostaa tietämyksen, datan, tutkimuksen ja teknologian keskeistä merkitystä tehokkaan vedenkäytön kannalta; kehottaa antamaan jäsenvaltioille asianmukaista taloudellista ja teknistä tukea tehokkaiden vesienhoitotoimenpiteiden toteuttamiseksi, myös innovatiivisten ja nykyaikaisten tekniikoiden avulla;

21. suhtautuu myönteisesti EU:n maatalouden tulevaisuutta käsittelevän strategisen vuoropuhelun loppuraportin suosituksiin, joissa korostetaan, että kestäviä viljelykäytäntöjä ja uusia liiketoimintamalleja on laajennettava luonnonvarojen, erityisesti veden, tehokkaamman käytön edistämiseksi;

22. kehottaa siirtymään kestävämpään ja kilpailukykyisempään viljelymalliin ja tukemaan sitä panemalla täytäntöön kestäviä käytäntöjä ja innovatiivisia ratkaisuja, joilla edistetään luonnon monimuotoisuutta, vähennetään kemiallisten tuotantopanosten käyttöä ja mahdollistetaan vesivarojen tehokas hoito muun muassa luontoon perustuvien ratkaisujen, regeneratiivisen hoidon, älykkäiden täsmäkastelutekniikoiden, digitaalisten seurantajärjestelmien, edistyneiden käsittelymenetelmien ja älykkäiden vedenjakeluverkostojen avulla ja optimoidaan näin

kulutus ja ehkäistään vesivarojen ehtyminen ja joilla autetaan varmistamaan jatkuva tuottavuus samalla kun maataloudessa voidaan vähentää saastumista, käyttää torjunta-aineita ja lannoitteita tehokkaasti, parantaa veden kiertoa, tehostaa pohjaveden muodostamista ja sopeutua vedenkäytön vähenemiseen; katsoo, että teknologisiin ratkaisuihin voi sisältyä myös toimenpiteitä, joilla voidaan lisätä veden imeytymistä, suodattumista ja pidättämistä maatalousjärjestelmissä, sillä nämä ovat tärkeitä sekä kuivuuden että rankkasateiden yleistyessä;

23. huomauttaa, että innovatiiviset kasteluratkaisut ja -käytännöt voivat parantaa maatalouden vesitehokkuutta, tuottaa taloudellista etua ja keventää samalla ympäristökuormitusta; toteaa, että viljelijöillä ei yleensä ole riittäviä keinoja eikä kannustimia siihen, että he tuntisivat viljelykasvien vedenkäytön, tosiasialliset kastelumäärät, erilaisten vesienhoitokäytäntöjen vaikutuksen satokehitykseen ja siten maatilan senhetkisen vesitehokkuuden tason; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kannustamaan innovatiivisten kasteluratkaisujen, kuten tippukastelun, käyttöönottoon ja tukemaan niiden ylläpitoa, jotta mahdollistetaan vesimäärien aktiivinen hallinta ja vesivarojen tehokas käyttö, sekä edistämään jatkuvaa tietämyksen vaihtoa, jotta kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät voivat jakaa suuremman vastuun koko vedentoimitusketjussa;

24. muistuttaa, että ravinteiden, kuten nitraatin ja fosfaatin, käyttö on elintärkeää elintarviketuotannossa, sillä tämä toiminta ei olisi mahdollista ilman niiden käyttöä; suosittaa, että maataloustuotannossa otetaan paremmin huomioon ravinnekierto ja yhdyskuntajätevesien arvon hyödyntäminen; kehottaa lisäämään ravinteiden tehokkaan käytön ja ravinteiden talteenottotekniikoiden kehityksen tutkimusta, jotta voidaan vähentää unionin riippuvuutta tuoduista raaka-aineista; toteaa, että ravinteiden talteenottoon vedestä liittyy paljon mahdollisuuksia, ja kehottaa jäsenvaltioita tukemaan maatalousalaa, jotta se voi optimoida ravinteiden kulutuksensa muun muassa käyttämällä jätevedenpuhdistamoista talteen otettuja resursseja (nitraattia ja fosforia); kehottaa komissiota ehdottamaan integroitua ravinnehuoltosuunnitelmaa, jotta voidaan tehokkaasti käsitellä arvokkaiden maatalouden tuotantopanosten menetystä, ravinteiden kierrätystä, ravinteiden aiheuttamaa pilaantumista ja ravinnekierron tehottomuutta; peräänkuuluttaa orgaanisista lähteistä peräisin olevan fosforin asianmukaista ja turvallista talteenottoa ja kehottaa tarjoamaan kannustimia investoinneille sen talteenottoon ja kiertoajatteluun perustuvaan ravinnehuoltoon komission JRC:n julkaisun[1] mukaisesti;

---

[1] Euroopan komission JRC:n ”Science for Policy” -raportti, ”Technical proposals for the safe use of processed manure above the threshold established for Nitrate Vulnerable Zones by the Nitrates Directive (91/676/EEC)”, 2020.

25. korostaa, että nykyistä nitraattidirektiiviä on aika tarkistaa, koska vanhentuneilla säännöksillä edistetään keinolannoitteiden käyttöä orgaanisen lannan sijaan; kehottaa tarkastelemaan nitraattidirektiiviä kiireellisesti ennen tämän vuoden loppua ja tarkistamaan sitä kiertoajatteluun perustuvan ravinnehuollon edistämiseksi;

26. korostaa EU:n maatalouden tulevaisuutta koskevan strategisen vuoropuhelun loppuraportin mukaisesti tarvetta tukea siirtymistä alueellisesti mukautettuihin viljelykasvi- ja siemenlajikkeisiin ja siirtymistä eri viljelykasveihin, joiden vedentarve on pienempi ja jotka kestävät paremmin kuivuutta, sekä tarvetta tukea asianmukaisten maaperänhoitokäytäntöjen käyttöönottoa; katsoo, että uusien lajien jalostukseen liittyvää tieteellistä tutkimusta ja teknistä kehitystä on tuettava enemmän, jotta mahdollistetaan tuotannon ja elintarvikkeiden tarjonnan monipuolistaminen ja niiden laadun parantaminen ja parannetaan samalla ihmisten terveyden ja ympäristön suojelua; panee merkille sellaisten kasvilajikkeiden potentiaalin, jotka kestävät paremmin vesistressiä ja tuholaisia ja voisivat osaltaan vähentää vedenkäyttöä ja pienentää viljelykasvien ympäristöjalanjälkeä;

27. kehottaa antamaan taloudellista ja teknistä tukea viljelijöille ja maaseutuyhteisöille erityisesti vesistressistä kärsivillä alueilla, jotta niitä autettaisiin ottamaan käyttöön kestäviä maanhoitokäytäntöjä, joilla parannetaan maaperän ja veden laatua, edistetään luonnon monimuotoisuutta ja hillitään ilmastonmuutosta; korostaa, että erityistä huomiota on kiinnitettävä alueisiin, jotka ovat erityisen alttiita maaperän huonontumiselle ja veden niukkuudelle;

28. panee merkille viljelijöiden merkittävän työn veden laadun parantamiseksi ja korostaa, että tarvitaan asianmukainen aikataulu, jotta näiden toimenpiteiden vaikutukset on mahdollista arvioida tarkasti;

29. huomauttaa, että maatalouden peltometsätaloutta käsittelevä eurooppalainen innovaatiokumppanuus EIP-AGRI-fokusryhmä on ollut menestys, ja kehottaa jatkamaan tietämyksen ja asiantuntemuksen vaihtoa ja vertaisoppimista EU:n yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) verkoston kautta;

30. panee merkille yhteydet hiilinielujen ja veden saatavuuden välillä ja peräänkuuluttaa johdonmukaisuutta vesiresilienssistrategian ja hiiliviljelyjärjestelmien välillä;

31. muistuttaa, että veden uudelleenkäyttöä koskevalla asetuksella pyritään vähentämään vesimuodostumiin kohdistuvaa painetta antamalla säännöksiä veden uudelleenkäytöstä sen jälkeen, kun asianmukainen käsittely pidentää sen elinkaarta, mikä auttaa säilyttämään vesivaroja; korostaa kuitenkin, että sääntelyyn liittyvät, taloudelliset ja tekniset esteet, kuten kierrätetyn jäteveden

taloudellinen kilpailukyky, riskinhallintasuunnittelu ja vastuunjako, vaikuttavat osaltaan siihen, että uusioveden uudelleenkäyttö maataloudessa yleistyy hitaasti; kehottaa siksi komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan sekä EU:n tasolla että paikallisella tasolla käyttöön tukipolitiikkoja, joilla kannustetaan veden uudelleenkäyttöä koskeviin käytäntöihin, kun otetaan huomioon, että on tärkeää mukauttaa jäteveden käsittely- ja laatuvaatimuksia veden kulloisenkin käyttötarkoituksen mukaan; toteaa, että puhdistetulle jätevedelle on myös arvokkaita käyttötarkoituksia erilaisissa teollisissa prosesseissa ja kaupunkiympäristöissä, mikä osaltaan vähentää makean veden varantoihin kohdistuvaa painetta ja auttaa säilyttämään juomavettä; kehottaa näin ollen komissiota arvioimaan veden uudelleenkäyttöä koskevan asetuksen soveltamisalan mahdollista laajentamista, jotta EU:n tasolla määritettäisiin vähimmäistason vedenlaatunormeja, joiden nojalla vettä voidaan käyttää turvallisesti uudelleen teollisuuden ja kaupunkien tarkoituksia varten;

32. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita määrittämään sääntelykannustimien ja taloudellisten kannustimien järjestelmiä puhdistetun jäteveden uudelleenkäyttämiseksi vesi-intensiivisillä aloilla ja tarjoamaan kohdennettua rahoitusta sellaisen infrastruktuurin rakentamiseen, joka yhdistää jätevedenpuhdistamot ja puhdistetun veden jakeluverkot; kehottaa yksinkertaistamaan EU:n lainsäädäntöä hallinnollisten esteiden poistamiseksi ja turvallisen ja tehokkaan veden kierrätyksen edistämiseksi kaikissa jäsenvaltioissa; kehottaa jäsenvaltioita laatimaan kansallisia veden uudelleenkäyttö- ja säästösuunnitelmia, joilla kannustetaan monialaiseen yhteistyöhön vesienhoidossa;

33. toteaa jälleen, että veden uudelleenkäytöllä voitaisiin vähentää vedenottoa maatalouden kasteluvedeksi joista, järvistä ja pohjavedestä; korostaa, että uudelleenkäytetty vesi voi auttaa edistämään alivirtaaman ja veden vähimmäistason ylläpitämistä kuivina aikoina;

34. korostaa rakennusalan mahdollisuuksia säästää vettä esimerkiksi älykkäiden käyttäjäkohtaisten mittausjärjestelmien, tehokkaiden harmaan veden järjestelmien, talousjäteveden uudelleenkäytön tai sadeveden keräämisen avulla; korostaa, että rakennusten energiatehokkuutta voidaan parantaa vesitehokkuudella ja että näin vähennetään kasvihuonekaasupäästöjä; kehottaa jäsenvaltioita ja paikallisviranomaisia kannustamaan siihen, että uusissa rakennuksissa otetaan käyttöön vettä säästäviä toimintoja; korostaa tässä mielessä, että vesitehokkaat käytännöt olisi otettava huomioon kaupunkisuunnittelussa; korostaa, että sadeveden keruu sekä veden tehokas käyttö ja uudelleenkäyttö voivat parantaa ilmastonmuutokseen sopeutumista kaupungeissa;

35. kehottaa siirtymään teollisuudessa ja energia- ja digitaalialoilla optimaaliseen jäähdytystehoon ja vaihtoehtoisiin

jäähdytysmenetelmiin, jotka ovat vähemmän riippuvaisia vedestä, jotta voidaan varmistaa merkittävät vedensäästöt näillä aloilla;

36. huomauttaa, että vaikka kotitalouksien osuus EU:n kokonaisvedenkulutuksesta on 10 prosenttia, tarvitaan toimia myös kotitalouksien vedenkäytön tehostamiseksi; toteaa, että vettä säästäviä tekniikkaratkaisuja on jo saatavilla ja ne voivat vähentää kotitalouksien vedenkulutusta vähentämättä asumismukavuutta tai edellyttämättä suuria investointeja; kehottaa jäsenvaltioita tukemaan kuluttajia tällaisiin tekniikoihin siirtymisessä ja lisäämään kuluttajien tietoisuutta vedenkulutuksesta ja mahdollisista tehokkuushyödyistä kytkemällä kotitalouksien vesitehokkuuden vesi-, rakennus- ja kuluttajapolitiikkaan kaikkialla EU:ssa;

37. panee merkille, että joissakin jäsenvaltioissa putkivuotojen määrät ovat suuria, mikä lisää kotitalouksien kokonaisvedenkulutusta; suhtautuu myönteisesti uuden juomavesidirektiivin säännöksiin, jotka koskevat vuotojen määriä, sekä komissiossa meneillään olevaan työhön, jonka tarkoituksena on arvioida näitä määriä ja asettaa kynnysarvot, joiden täyttyessä kyseisessä jäsenvaltiossa on ryhdyttävä toimiin; kehottaa jäsenvaltioita puuttumaan kiireellisesti vedenjakeluverkoissa oleviin vuotoihin ja panemaan kaikilta osin täytäntöön juomavesidirektiivin seuranta- ja raportointivaatimukset, jotta komissio voi vahvistaa vuodoille kynnysarvon tammikuuhun 2028 mennessä; korostaa, että kaupunkien kestäviä kasteluverkostoja on nykyaikaistettava, jotta voidaan vähentää vuotoja ja pienentää niiden vesijalanjälkeä; kehottaa jäsenvaltioita tiedottamaan yleisölle säännöllisesti vedenjakelun tehokkuudesta ja tuloksellisuudesta;

38. huomauttaa, että julkisen sektorin organisaatiot tarjoavat merkittävän hyödyntämättömän vedensäästöpotentiaalin, mikä johtuu niiden koosta tai niiden luonteesta julkisina organisaatioina; katsoo, että julkisen sektorin olisi toimittava esikuvana muille aloille;

39. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään helposti saatavilla olevia ja maksuttomia tiedotus-, koulutus- ja neuvontaohjelmia ja tiedotuskampanjoita, joilla pyritään lisäämään yleistä tietoisuutta vesivarojen kestävästä hoidosta;

40. suosittelee, että vesitehokkuuteen liittyvät näkökohdat, kuten veden hävikin vähentäminen ja veden uudelleenkäyttö, sisällytetään tulevaan julkisia hankintoja koskevan kehyksen tarkistamiseen;

Veden pilaantuminen

41. korostaa, että EU:n nykyisillä vesipolitiikan puitteilla voidaan järjestää vesivarojen tehokas hoito ja makean veden ja meren ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen mutta sen puutteellinen täytäntöönpano ja valvonta, riittämätön rahoitus ja täytäntöönpanotoimenpiteiden asianmukaisten kustannus-hyötyanalyysien puuttuminen heikentävät sen vaikuttavuutta;

42. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita panemaan täytäntöön nykyisen lainsäädännön, erityisesti vesipuitedirektiivin ja sen tytärdirektiivit (pohjavesidirektiivin ja ympäristölaatunormeista annetun direktiivin), ja valvomaan sen täytäntöönpanoa ja kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota seuranta- ja raportointimekanismien vahvistamiseen, jotta voidaan varmistaa, että kaikki jäsenvaltiot panevat johdonmukaisesti täytäntöön vaaditut vedensuojelutoimenpiteet; muistuttaa, että näiden säädösten täytäntöönpanoon tarvitaan riittävästi rahoitusta;

43. korostaa, että pinta- ja pohjavesien kemiallinen pilaantuminen aiheuttaa uhan vesiympäristölle, koska se voi aiheuttaa muun muassa välitöntä ja kroonista myrkyllisyyttä vesieliöissä, pilaavien aineiden kertymistä ekosysteemiin sekä luontotyyppi- ja luontokatoa ja se on uhka myös ihmisten terveydelle;

44. kehottaa määrittämään kattavat EU:n laajuiset laatunormit, jotka koskevat PFAS-yhdisteitä pohja- ja pintavedessä; korostaa, että asiaa koskevien direktiivien päivitykset ovat erittäin tärkeitä veden laadun turvaamisen ja vesimuodostumien hyvän kemiallisen tilan saavuttamisen kannalta vesipuitedirektiivissä edellytetyllä tavalla;

45. vaatii, että PFAS-yhdisteiden välttämätön käyttö kriittisillä aloilla, kuten lääkinnällisissä laitteissa, lääkkeissä ja rinnakkaisen ilmastoneutraaliin ja digitaaliseen talouteen siirtymisen kannalta välttämättömissä tuotteissa, ei vaarannu tulevien lainsäädäntöehdotusten ja muiden ehdotusten yhteydessä; kehottaa komissiota ehdottamaan ihmisten terveyteen ja ympäristöön kohdistuviin haitallisiin vaikutuksiin liitettyjen ikuisuuskemikaalien (PFAS-yhdisteiden) asteittaista poistamista – alkaen kulutustavaroista – tieteellisen näytön perusteella ja sallimaan niiden käytön, jos ei ole olemassa turvallisia vaihtoehtoja; korostaa tarvetta laajentaa investointeja ja vauhdittaa vastaavia ja turvallisia vaihtoehtoja koskevaa tutkimusta ja kehitystä

46. kehottaa komissiota ehdottamaan päivitettyjä raja-arvoja juomavedessä esiintyville PFAS-yhdisteille uusimman tieteellisen tiedon perusteella;

47. korostaa, että lääkkeiden, bisfenolien, mikrobilääkeresistenssigeenien, pysyvien orgaanisten yhdisteiden ja muiden olemassa olevien ja uusien pilaavien aineiden aiheuttamaan pilaantumiseen on puututtava kiireellisesti ensisijaisesti sen lähteellä ja sitä on valvottava tehokkaasti EU:n saasteettomuustavoitteen ja kaikkien vesimuodostuminen hyvän kemiallisen tilan saavuttamista koskevan tavoitteen mukaisesti;

48. kehottaa komissiota korjaamaan puutteet lisärahoituksella ja nykyisten lakien täytäntöönpanolla sekä ottamalla huomioon kiertotalouden periaatteet, jotta hillitään pilaantumista sen lähteellä ja turvataan vesiekosysteemien säilyminen tuleville sukupolville; tähdentää, että mikrobilääkeresistentteihin bakteereihin ja tiettyihin

uusiin pilaaviin aineisiin ei ole toistaiseksi puututtu riittävällä tavalla ja että siihen tarvitaan lisäinnovointia ja -investointia; korostaa, että kaikkien alojen on sovellettava kestäviä tuotantoprosesseja ja kiertotalouskäytäntöjä, jotta estetään ennakoivasti epäpuhtauksien pääsy vesijärjestelmiin;

49. muistuttaa, että mikromuoveja voi kulkeutua juomavesilähteisiin monella tapaa, muun muassa pintavalumien (esimerkiksi sateen seurauksena), jätevesivalumien (puhdistettu ja puhdistamaton jäte), sekaviemärien ylivuotojen, teollisuusjätevesien, hajoavan muovijätteen ja ilmansaastelaskeumien mukana; kehottaa komissiota esittämään juomavesidirektiivin vaatimusten mukaisesti kattavan riskinarvioinnin juomaveden mikromuoveista ja työskentelemään jatkuvasti luotettavien ja kestävien näytteenotto- ja analyysimenetelmien kehittämiseksi, jotta voidaan asianmukaisesti puuttua tämän uuden pilaavan aineen mahdolliseen uhkaan ihmisten käyttöön tarkoitetun veden lähteille;

50. korostaa tarvetta parantaa makean veden ympäristössä ja meriympäristössä esiintyvän muovisaasteen seurantaa ja sääntelyä ja kiinnittämään erityistä huomiota mikromuoveihin ja kertakäyttöisiin muovituotteisiin; kannustaa komissiota arvioimaan käytössä olevia täytäntöönpanomekanismeja ja harkitsemaan uusia toimenpiteitä veden laadun suojelemiseksi;

51. kehottaa sidosryhmiä kehittämään veden kanssa kosketuksiin joutuvia turvallisia materiaaleja, korvaamaan bisfenoli A:n (BPA) ja muut bisfenolit ja varmistamaan yhdenmukaisuuden elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvista materiaaleista annetun asetuksen (EY) N:o 1935/2004[1] sekä bisfenoli A:n (BPA) ja muiden bisfenolien ja bisfenolijohdannaisten käytöstä hiljattain annettujen säännösten (komission asetus (EU) 2024/3190) kanssa;

52. muistuttaa, että tarkistetussa yhdyskuntajätevesidirektiivissä, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2025, asetetaan uusia vedenpuhdistukseen liittyviä velvoitteita, joissa lääkkeiden ja kosmetiikan tuottajilta vaaditaan, että ne kattavat vähintään 80 prosenttia jätevesien mikroepäpuhtauksien poistosta aiheutuvista kustannuksista, jotta voidaan vähentää vaarallisia aineita ympäristöstä; panee merkille, että luvut ja arviot tämän vaikutuksesta lääkealaan ja siten lääkkeiden saatavuuteen ja kohtuuhintaisuuteen vaihtelevat, ja kehottaa siksi komissiota tekemään uuden, kattavan arvioinnin vaikutuksesta tähän alaan;

53. kehottaa lisäämään EU:n tukea paikallisviranomaisille jätevedenpuhdistamoiden nykyaikaistamista ja veden

---

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1935/2004, annettu 27. lokakuuta 2004, elintarvikkeen kanssa kosketukseen joutuvista materiaaleista ja tarvikkeista ja direktiivien 80/590/ETY ja 89/109/ETY kumoamisesta (EUVL L 338, 13.11.2004, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1935/oj).

uudelleenkäytön edistämistä varten EU:n saasteettomuustavoitteen mukaisesti sekä varmistamaan, että kuntien jätevesihuollolla edesautetaan tehokkaasti veden hyvää kemiallista ja ekologista tilaa;

54. kehottaa lisäämään vesimuodostumissa esiintyvien torjunta-ainejäämien seurantaa ja valvomaan torjunta-aineiden käyttöä koskevien säännösten täytäntöönpanoa, jotta voidaan hillitä torjunta-aineiden vaikutusta vedenlaatuun; painottaa, että tarvitaan lisää rahoitusta, jotta voidaan tukea viljelijöitä sellaisten vähäisin tuotantopanoksin toimivien ja luonnonmukaisten viljelykäytäntöjen omaksumisessa, jotka vähentävät riippuvuutta kemiallisista torjunta-aineista ja lannoitteista, ja tarjota viljelijöille ja muille toimijoille asianmukaista koulutusta ja riippumattomia neuvontapalveluja torjunta-aineiden käytöstä, tehokkuudesta ja myrkyllisyydestä sekä parhaista käytännöistä;

55. vaatii ottamaan huomioon kiertotalouden periaatteet, jotta voidaan vähentää vaarallisten kemikaalien käyttöä teollisuusprosesseissa; painottaa tarvetta lisärahoitukseen, jotta voidaan tukea teollisuutta sen siirtyessä puhtaaseen teknologiaan, joka minimoi vesien pilaantuminen[1];

56. tunnustaa käsitellyn lietteen merkityksen paikallisena ja kiertotalouden mukaisena lannoitelähteenä, joka edistää maaperän terveyttä ja ravinteiden kierrätystä ja vähentää riippuvuutta keinolannoitteista; korostaa, että on tärkeää ehkäistä PFAS-yhdisteiden, raskasmetallien, mikromuovien ja muiden vaarallisten aineiden pääsyä viemäriverkostoihin, jotta voidaan mahdollistaa korkealaatuisen puhdistamolietteen turvallinen ja kestävä käyttö maataloudessa;

57. kehottaa komissiota sisällyttämään eurooppalaisen vesiresilienssiä koskevan strategian liitteeseen toimenpiteitä koskevan katsauksen, jossa on aikataulu kyseessä olevien tavoitteiden saavuttamiselle;

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen: tulvat, kuivuus, stressialueet, katastrofivalmius

58. kehottaa varmistamaan, että ilmastonmuutokseen sopeutuminen otetaan huomioon kaikissa EU:n uusissa lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttävissä ja muissa säädöksissä, jotta ilmastonmuutokseen sopeutuminen sisällytetään osaksi veden- ja maankäyttöön vaikuttavia alakohtaisia suunnitelmia ja politiikkatoimia; korostaa tältä osin tarvetta kiristää ilmastotavoitteita osana ilmastonmuutoksen torjuntaa ja kehottaa samalla jäsenvaltioita varmistamaan, että kaikilla veden käyttöön vaikuttavilla

---

[1] Euroopan ympäristökeskus, ”Industrial pollutant releases to water in Europe”, Euroopan ympäristökeskuksen verkkosivusto, 30. toukokuuta 2024, https://www.eea.europa.eu/en/analysis/indicators/industrial-pollutant-releases-to-water.

ilmastonmuutokseen sopeutumiseen tähtäävillä toimenpiteillä edistetään vesiresilienssin parantamista pitkällä aikavälillä; kehottaa komissiota ottamaan kaikilta osin huomioon jäsenvaltioiden maantieteelliset ja ympäristöolosuhteet sekä saarten, syrjäseutualueiden ja muiden erittäin haavoittuvaisten alueiden, kuten aavikoitumisesta kärsivien alueiden, erityistilanteen, kun se hyväksyy uusia lainsäädäntöehdotuksia ja muita ehdotuksia; kehottaa komissiota esittämään etenemissuunnitelman nykyisiä ja valmisteilla olevia lainsäädäntöön liittyviä ja muita politiikkatoimia silmällä pitäen, mukaan lukien veden- ja maankäyttöön vaikuttavat tavoitteet ja seurantavaatimukset;

59. korostaa, että Välimeren aluetta varten tarvitaan räätälöityjä ilmastonmuutokseen sopeutumista koskevia toimia, koska ne joutuvat kamppailemaan vain tälle alueelle ominaisten haasteiden kanssa, joita ovat muun muassa pitkittyneet kuivuusjaksot ja suolaveden tunkeutuminen makean veden varantoihin;

60. painottaa, että saarialueita koettelevat juomaveden niukkuuteen liittyvät erityishaasteet, ja peräänkuuluttaa kohdennettuja toimia, joilla voidaan suojella saarten vesivaroja muun muassa parantamalla sadeveden keruu- ja varastointi-infrastruktuuria, ottamalla käyttöön vaihtoehtoisia vesilähteitä ja tehostamalla vesivarojen seuranta- ja hoitojärjestelmiä; kehottaa jäsenvaltioita lisäksi ottamaan vuoristoalueet paremmin huomioon kansallisissa sopeutumissuunnitelmissa, jotta voidaan vastata vuoristoalueiden vesienhoitoa koskeviin erityishaasteisiin;

61. toteaa jälleen, että ilmastonmuutokseen hillintää ja siihen sopeutumista koskevat ratkaisut eivät saisi johtaa ekosysteemien rappeutumiseen ja että niissä olisi vältettävä lisäämästä vesi- ja energiaintensiivisten toimintojen kysyntää ja sen sijaan priorisoitava energia- ja vesitehokkaita innovaatioita ja tekniikoita osana siirtymistä resurssitehokkaampaan talouteen siten, että sen tuottavuutta ei heikennetä ja samalla varmistetaan kaikille oikeudenmukainen vedensaanti; huomauttaa, että jotta ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät ratkaisut olisivat tehokkaita, ne olisi räätälöitävä kansallisiin olosuhteisiin ja samalla olisi parannettava kilpailukykyä ja tuottavuutta lyhyellä ja pitkällä aikavälillä; korostaa tässä suhteessa synergiamahdollisuuksia innovatiivisen energiantuotannon, kuten aurinkosähkön ja biokaasun, kanssa, sillä sekin voi auttaa lisäämään maataloustuloja;

62. tiedostaa luonnon vesivarantojen säilyttämisen merkityksen ja tarpeen ylläpitää terveitä makean veden ekosysteemejä veden kiertokulun moitteettoman toiminnan, ihmisen toiminnan sekä kuivuuden ja veden niukkuuden vaikutusten lieventämisen edistämiseksi; korostaa makean veden ekosysteemien ja jokien luonnollisten toimintojen ennallistamisen yhteydessä, että on tärkeää poistaa aina, kun tämä on mahdollista, vanhentuneita eli

keinotekoisia esteitä, jotka eivät enää täytä alkuperäistä tarkoitustaan tai joita ei enää nykytietämyksen ja -kokemuksen valossa tarvita; korostaa, että jokiuomien puhdistamista ja suojelua varten olisi perustettava erityisohjelmia, jotta varmistetaan minimivirtaama ja vähennetään sellaisen jätteen ja sedimentin kertymistä, joka voi vaikuttaa veden varastointi- ja jakelukapasiteettiin;

63. painottaa, että ilmastonmuutoksen vaikutusten muuttuessa entistä pysyvämmiksi tulvien ja kuivuuden hallinnassa on otettava kaikilta osin huomioon esiin nousevat riskit, mukaan lukien muuttuvat sääolot, kuten sateiden lisääntyminen ja siitä johtuva ylijäämäveden kertyminen; on vakuuttunut siitä, että yhtäältä ”paremman jälleenrakentamisen” periaatteeseen[1] perustuva valvonta ja tietojen keruu, varautuminen sekä hätä- ja palautumistoimet ja toisaalta yhteiskunnallisen ja taloudellisen toiminnan mukauttaminen ovat välttämättömiä, jotta voidaan vähentää haavoittuvuutta ja parantaa resilienssiä, varsinkin kun otetaan huomioon, että veteen liittyvä määrällinen aspekti on korostumassa entisestään; korostaa siksi sellaisten ilmastonkestävien luontoon perustuvien ratkaisujen ja infrastruktuurien tarvetta, joiden kehittämisessä otetaan huomioon äärimmäisten ilmastoilmiöiden vaikutukset, jotta voidaan varmistaa niiden selviytymiskyky tällaisten ilmiöiden sattuessa;

64. muistuttaa, että vesipuitedirektiiviä täydennettiin vuonna 2007 tulvariskien arvioinnista ja hallinnasta annetulla direktiivillä 2007/60/EY, jolla haluttiin luoda kehys sitä varten, että vähennetään tulvien kielteisiä vaikutuksia ihmisten terveyteen, ympäristöön, kulttuuriperintöön ja taloudelliseen toimintaan; panee merkille, että nämä kaksi direktiiviä on sovitettu yhteen tulvariskien hallintasuunnitelmien ja vesipiirin tulvanhallintasuunnitelmien avulla osana integroitua vesivarojen hoitojärjestelmää, jossa koordinoinnilla on ratkaiseva merkitys; muistuttaa, että tulvien ehkäiseminen on tiiviisti kytköksissä kaupunkien viheralueisiin, maaperän suojelustrategioihin ja kuivatusojastoon liittyviin investointeihin;

65. korostaa, että EU:ssa voidaan parantaa merkittävästi veden niukkuuteen ja kuivuuteen varautumista, sillä useissa jäsenvaltioissa ei ole lainkaan kuivuudenhallintasuunnitelmia[2]; kehottaa jäsenvaltioita ja tarpeen mukaan toimivaltaisia alue- ja paikallisviranomaisia laatimaan kuivuudenhallintasuunnitelmia, jotta voidaan turvata erityisesti juomaveden saanti ja elintarvikkeiden tuotanto, ja sisällyttämään niihin digitalisoituja seuranta-, valvonta- ja varhaisvaroitusjärjestelmiä, jotta voidaan tukea tehokkaita ja

---

1 Yhdistyneiden kansakuntien katastrofiriskin vähentämisen tukitoimisto UNISDR, ”Build Back Better in recovery, rehabilitation and reconstruction”, Geneve, 2019.

2 Euroopan komissio: ympäristöasioiden pääosasto ja muut, ”Stock-taking analysis and outlook of drought policies, planning and management in EU Member States – Final Report”, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2023.

tietoihin perustuvia päätöksiä suojelu-, torjunta- ja viestintätoimenpiteistä selkeästi määriteltyjen vastuualueiden mukaisesti; huomauttaa, että on otettava käyttöön kuivuudenhallintasuunnitelmia koskevia EU:n tason säännöksiä, jotka vastaavat tulvanhallintasuunnitelmia koskevia säännöksiä;

66. ottaa huomioon Eurooppaa viime aikoina koetelleet lukuisat ilmastoilmiöt, kuten tulvat, kuivuusjaksot ja pyörremyrskyt, ja korostaa tällä perusteella, että unionilla on tärkeää olla vahva mekanismi tällaisiin kriiseihin vastaamiseksi, mukaan lukien varoitusjärjestelmät ja siviiliväestön auttamiseen tarkoitetut järjestelmät; korostaa, että digitaalinen valvonta, asiaankuuluvien tietojen asianmukainen julkinen esittäminen ja varhaisvaroitusjärjestelmät ovat avainasemassa tehokkaiden kuivuuden- ja tulvanhallintasuunnitelmien kehittämisessä jäsenvaltioiden tasolla; korostaa lisäksi, että on tärkeää hyödyntää täysin saatavilla olevia EU:n välineitä, kuten eurooppalaisen tulvatietojärjestelmän ja maailmanlaajuisen tulvatietojärjestelmän tulvaennusteita sekä maailmanlaajuista tulvanseurantavälinettä osana Copernicuksen hätätilanteiden hallintapalveluja;

67. korostaa unionin pelastuspalvelumekanismin merkitystä autettaessa maita, joissa esiintyy vesiin liittyviä katastrofeja, kuten tulvia ja kuivuutta; kehottaa lisäämään rahoitusta riittävien ja parannettujen resurssien tarjoamiseksi pelastuspalvelumekanismille, jotta voidaan parantaa varautumista ja valmiuksien kehittämistä;

68. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita parantamaan kansalaisten valmiuksia vesikatastrofeissa tai -kriiseissä; korostaa koulutuslaitoksissa, julkishallinnossa ja liikeyrityksissä toteutettavien tiedotuskampanjoiden ja demonstrointiharjoitusten merkitystä kansalaisten ”valmiuskulttuurin” kehittämiseksi;

69. kehottaa jäsenvaltioita uudistamaan ja parantamaan järjestelmällisesti vesi-infrastruktuuriaan, mukaan lukien juomavesi- ja sanitaatioinfrastruktuuri, sekä jokivirtoja säätelevää infrastruktuuria ja investoimaan hyviin käytäntöihin perustuviin innovatiivisiin ratkaisuihin, joilla parannetaan vesijärjestelmien kykyä sietää ilmastonmuutosta, varmistetaan vakaa juomavesihuolto, mahdollistetaan hävikkien varhainen havaitseminen ja vähennetään vesivuotoja ja -jätettä optimoiden samalla veden kuljetus- ja varastointijärjestelmät; korostaa, että innovoivan vesi-infrastruktuurin rahoitus on investointitarpeisiin nähden riittämätöntä kaikkialla EU:ssa; kehottaa tässä mielessä myöntämään kohdennettua rahoitusta kansallisella, alueellisella tai EU:n tasolla, jotta varmistetaan riittävä rahoitus vesiresilientin infrastruktuurin kehittämiseen, ylläpitoon ja nykyaikaistamiseen, edistetään innovatiivisia ratkaisuja ja tekniikoita ja varmistetaan kyseisen vesi-infrastruktuurin pitkän aikavälin kestävyys;

70. pitää valitettavana, että komissio ei puutu tehokkaasti ja tuloksellisesti aavikoitumiseen, vaikka aavikoituminen on uhka veden laadulle ja saatavuudelle, viljavuudelle ja elintarviketuotannolle ja vaikka 13 jäsenvaltiota on ilmoittanut aavikoitumisen estämiseksi tehdyn YK:n yleissopimuksen yhteydessä kärsivänsä aavikoitumisesta; kehottaa siksi komissiota esittämään aavikoitumisesta, maaperän huonontumisesta ja kuivuudesta 14. lokakuuta 2024 annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti ja kattavan vaikutustenarvioinnin perusteella kokonaisvaltaisen EU:n laajuisen toimintasuunnitelman aavikoitumisen, maaperän huonontumisen ja kuivuuden torjumiseksi, jotta voidaan parantaa kykyä sietää kuivuutta ja saavuttaa maaperän huonontumisen nollataso EU:ssa vuoteen 2030 mennessä;

71. katsoo, että maatalousalaa on tuettava edelleen uusien teknologioiden käyttöönotossa veden kysynnän vähentämiseksi ja että samalla on lisättävä veden saatavuutta, myös tukemalla veden pidättämistä ja tekopohjaveden muodostamista; kehottaa asettamaan saataville tutkimustuloksia, jotka koskevat esimerkiksi meriveden suolanpoistoa, ja helpottamaan innovatiivisten suolanpoistoratkaisujen käyttöönottoa; kehottaa jäsenvaltioita luomaan luonnollisia vesivarantoja ilmastoriskejä koskevien ajantasaisten arvioiden perusteella, jotta voidaan suojella kriittisiä vesivaroja ja niiden muodostumisalueita, ja ottamaan myös huomioon tällaisten varantojen kehittämisen ympäristövaikutukset ja sosioekonomiset vaikutukset; huomauttaa, että tällaiset luonnolliset vesivarannot täydentäisivät vesipuitedirektiivissä jäsenvaltioille asetettua vaatimusta määrittää juomaveden ottoon käytettävät vedet varmistaen, että nämä täyttävät vesipuitedirektiivin 4 artiklassa ja juomavesidirektiivissä asetetut tavoitteet, ja näin myös turvattaisiin niiden välttämätön suojelu; panee merkille, että tällaisia luonnollisia vesivarantoja on jo eri muodoissa monissa jäsenvaltioissa; korostaa, että jäsenvaltioita tai paikallisia ja alueellisia viranomaisia olisi autettava niiden luonnollisten vesivarantojen kehittämisessä;

72. panee merkille vedenpidätysinfrastruktuurin potentiaalin ja toteaa sen olevan esimerkki vedenmuodostamisjärjestelmistä, jotka on luotu käyttäen parhaita saatavilla olevia ja kustannustehokkaita tekniikoita, joilla on vähiten ympäristövaikutuksia ja joihin kuuluvat myös jäteveden uudelleenkäyttö ja sadeveden kerääminen, jotta voidaan vähentää kuivuuden ja tulvien riskejä, parantaa vesiturvallisuutta ja kehittää kiertotaloutta ja edistää veden talteenottoa ja uudelleenkäyttöä; katsoo, että vedenpidätyslaitoksista voisi olla hyötyä edellyttäen, että paikalliset tai kansalliset viranomaiset hyväksyvät laitokset selkein ehdoin, joihin kuuluisi esimerkiksi se, että paikallisen pohjaveden kapasiteetin on kestettävä tällaisia toimintoja ja että vesivaroja hyödyntävien viljelijöiden on sitouduttava mukauttamaan käytäntöjään kestävämmiksi erityisesti vedentarpeen ja vedenlaadun osalta; kehottaa komissiota hyödyntämään käytettävissä olevia välineitään,

myös rahoitustukea, tämän lähestymistavan virtaviivaistamiseksi jäsenvaltioiden keskuudessa;

73. pitää valitettavana laitonta tai tahallista vedenottoa, joka aiheuttaa todennäköisesti huomattavaa vahinkoa vesimuodostumille; kehottaa soveltamaan tehokkaita varoittavia toimenpiteitä, myös rikoslainsäädännön nojalla, pintavesimuodostumien ekologisen tilan tai ekologisen potentiaalin tai pohjavesimuodostumien määrällisen tilan suojelemiseksi; toteaa, että tarvitaan lisätukea kansallisia lainvalvontavalmiuksia koskevaan koulutukseen ja tietämyksen siirtoon;

74. toteaa, että luontoon perustuvilla ratkaisuilla on tärkeä monialainen rooli maapallon kolmitahoisen kriisin haasteiden ratkaisemisessa ja luonnollisen veden kiertokulun palauttamisessa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon ympäristövaikutukset ja sosioekonomiset vaikutukset ja asettamaan politiikkatoimissaan ja suosituksissaan etusijalle luontoon perustuvien ratkaisujen käyttöönoton vesiresilienssin parantamiseksi, kuten kosteikkojen ja turvemaiden uudelleenkostuttamisen pohjaveden saatavuuden parantamiseksi ja ympäröivän maaperän kosteuden lisäämiseksi, tulvatasankojen ennallistamisen ja suojelun, luonnolliset vedenpidätystoimenpiteet, kasvillisuuden palauttamisen tulvien estämiseksi ja sadeveden suojelun, jotta voidaan parantaa veden saatavuutta, lieventää ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä ja tukea yhteisöjen, yritysten ja elintarviketuotannon pitkän aikavälin selviytymiskykyä; korostaa, että luontoon perustuvien ratkaisujen lisäksi tarvitaan edelleen täydentäviä investointeja teknisiin ratkaisuihin, jotta voidaan varmistaa onnistunut ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja vesiresilienssi pitkällä aikavälillä;

Rahoitus ja hinnoittelu

75. toteaa, että luontoon perustuvin ratkaisuin ja luonnollisin vedenpidätystoimenpitein voidaan palauttaa ennalleen pohjaveden tasoja ja tukea ekologista virtaamaa sekä vähentää samalla veden niukkuudesta, tulvista ja kuivuudesta johtuvia veteen liittyviä riskejä; panee merkille, että tulvien hallinnassa luontoon perustuvilla ratkaisuilla ei yleensä voida korvata olemassa olevia ratkaisuja eivätkä ne välttämättä ole tehokkaita kaikkein äärimmäisimmissä tilanteissa; huomauttaa kuitenkin, että luontoon perustuvat ratkaisut voivat parantaa harmaan infrastruktuurin tehokkuutta ja käyttöikää, koska niiden avulla voidaan parantaa vedenimeytymiskapasiteettia, hidastaa veden virtausnopeutta ja säännellä virtaamahuippuja; muistuttaa tässä mielessä, että luontoon perustuvien ratkaisujen tehokkuus on tilannekohtaista ja niitä on mukautettava paikalliseen tilanteeseen; korostaa tässä yhteydessä, että yhtä ainoaa kaikille sopivaa ratkaisua ei ole olemassa;

76. korostaa tarvetta antaa rahoitustukea kestäville innovatiivisille menetelmille ja ratkaisuille ottaen samalla asianmukaisesti huomioon julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet;

77. korostaa ilmastonmuutokseen sopeutumisen yhteydessä terveen maaperän merkitystä vedensaannin ja kiertotalouden varmistamisen kannalta; korostaa, että maaperän luonnollista vedenpidätyskykyä on parannettava toimenpiteillä, joilla parannetaan maaperän terveyttä ja minimoidaan hiilihävikki, sekä vesimuodostuman tasolla toteutettavilla toimilla, kuten jokipenkereiden vakauttamisella, myös ennallistamisen avulla, ja ennallistamalla pohjavettä johtavien kerrostumien pidätyskykyä;

78. panee merkille, että huolellisesti suunnitelluilla metsänhoitotoimenpiteillä voidaan parantaa valuma-alueiden kuntoa, säännellä veden virtausta ja vähentää kuivuuden ja tulvien aiheuttamaa stressiä, kun otetaan huomioon puiden ja metsien olennainen merkitys veden kiertokulun säätelyssä siksi, että ne pystyvät puhdistamaan vettä, lisäämään vesivarojen saatavuutta ja parantamaan maankosteuden pidättämistä; ehdottaa, että tämä otetaan asianmukaisesti huomioon, kun komissio laatii yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa unionin katastrofivalmiutta ja -palautuvuutta koskevia tavoitteita, ja että se otetaan huomioon katastrofiriskien hallinta- ja valmiussuunnitelman kehittämisessä ja viimeistelyssä; korostaa tältä osin tarvetta lisätä tutkimusta, tiedonkeruuta, innovointia ja rahoitusta, jotta maankäyttäjiä voidaan tukea ympäristöä kuormittavien tekijöiden, kuten kuivuuden, tulvien ja valuma-alueiden toiminnan heikkenemisen, vaikutusten ennaltaehkäisyssä;

79. toteaa, että kaupunkialueet ovat entistä alttiimpia veteen liittyville ilmastoriskeille, kuten tulville, vesipulalle ja lämpökuormitukselle; kehottaa sisällyttämään kaupunkien vesiresilienssin suunnittelun ilmastonmuutokseen sopeutumista koskeviin strategioihin, mukaan lukien investoinnit viherkattoihin, läpäisevään infrastruktuuriin, sadeveden talteenottoon ja huleveden pidätysjärjestelmiin, sekä toimenpiteisiin, joilla pyritään lisäämään viheralueita ja sinisiä alueita kaupunkialueilla, jotta voidaan lieventää äärimmäisiä sääilmiöitä ja vähentää ihmishenkeen ja omaisuuteen kohdistuvia riskejä; kehottaa lisäksi kunnostamaan kaupunkien vesiväyliä ja palauttamaan niiden käyttömahdollisuudet;

80. korostaa, että eurooppalaisessa vesiresilienssiä koskevassa strategiassa olisi varmistettava riittävä rahoitus julkisista ja yksityisistä lähteistä, jotta voidaan tukea häiriönsietokykyisen vesi-infrastruktuurin nykyaikaistamista, parantamista, mukauttamista ja ylläpitoa, kestävää vesienhoitoa, tietojen keruuta, tutkimusta, tehokasta valvontaa, digitalisaatiota, osaamisen kehittämistä, luontoon perustuvia ratkaisuja ja vesitehokkaiden teknologioiden kehittämistä ja käyttöönottoa sekä varmistaa ympäristökestävyys ja

sosioekonominen kestävyys EU:n uudessa kilpailukykykompassissa vahvistettujen tavoitteiden mukaisesti;

81. kehottaa komissiota luomaan erillisen rahaston vesiresilienssiä varten tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä; katsoo, että myös Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston yhteyteen olisi luotava erityisiä rahoitusmekanismeja vesiälykkäiden teknologioiden ja vesi-investointien tukemiseksi; on vahvasti sitä mieltä, että tällä välin vesi olisi asetettava etusijalle nykyisissä rahoituskehyksissä, myös koheesiorahastossa; korostaa, että EU:n rahoitusmekanismeissa on otettava huomioon sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen ja kohtuuhintaisuuteen liittyvät näkökohdat erityisesti, kun väestölle tarjotaan vesipalveluja, jotta taataan tuki jäsenvaltioille ja kansalaisille, joilla on suurempia taloudellisia rajoitteita ja jotka ovat erityisessä tilanteessa, ja täytetään samalla vesienhoitovelvoitteet; korostaa, että on tärkeää mukauttaa olemassa olevaa rahoitusta, tukia ja rahoitusvirtoja, jotka liittyvät vesienhoitoon ja muihin siihen liittyviin maankäyttötarkoituksiin, ja siirtyä vanhentuneista teknisistä ratkaisuista innovatiivisiin ja myös luontoon perustuviin ratkaisuihin tai niiden yhdistelmään;

82. kehottaa antamaan Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ja EIP-AGRI:n kautta kohdennettua rahoitusta eri viljelyjärjestelmien vesisuhteita koskeviin kenttäkokeisiin; kehottaa tunnustamaan naisten roolin vettä koskevissa toimintapolitiikoissa ja yksilöimään erityisrahoitusta, jolla edistetään naisten mahdollisuuksia osallistua maatalousalalla;

83. palauttaa mieliin, että erillisen vettä koskevan rahoituksen tai sitovien rahoitustavoitteiden puuttuminen nykyisestä monivuotisesta rahoituskehyksestä rajoittaa EU:n valmiuksia ohjata kohdennettuja investointeja keskeisiin vesiresilienssiä koskeviin toimenpiteisiin, mukaan lukien infrastruktuurin nykyaikaistaminen, innovointi, toimenpiteet ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja luontoon perustuvien ratkaisujen täytäntöönpano, ja siten sen kilpailukykyä, koska vesitasapainon puuttuminen aiheuttaa lisärasitteen alueiden taloudelle; toteaa, että EU:n syrjäisimmillä ja vuoristoisilla alueilla ja saarilla on erityisen vaikeaa saada rahoitusta tai julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia vesienhoitoon ja infrastruktuuriin tehtävien paikallisten ja alueellisten investointien tukemiseksi;

84. korostaa Euroopan investointipankin (EIP) tärkeää roolia vesirahoituksessa; korostaa, että EIP investoi aktiivisesti vesialaan ja tukee sitä; korostaa, että EU:n olisi tehtävä yhteistyötä EIP:n kanssa parhaiden käytäntöjen jakamiseksi, ja kehottaa lisäksi EIP:tä ja muita rahoituslaitoksia vahvistamaan rooliaan innovatiivisen ja häiriönsietokykyisen vesi-infrastruktuurin rahoittamisessa, sanitaatio- ja juomavesi-infrastruktuurin parantamisessa ja digitalisaatiossa ja tukemaan tulvariskien vähentämiseen, eroosion ehkäisemiseen ja vesistöjen elvyttämiseen tähtääviä hankkeita helpottamalla vesi-investointien kannalta suotuisia edellytyksiä;

85. kehottaa komissiota tutkimaan ja edistämään innovatiivisia rahoitusmekanismeja, mukaan lukien ekosysteemipalveluista ja vihreistä joukkovelkakirjoista suoritettavat maksut, samalla kun varmistetaan sääntelyn selkeys ja suojatoimet, joilla estetään markkinoiden vääristyminen; kehottaa EIP:tä ja muita rahoituslaitoksia asettamaan etusijalle matalakorkoisten lainojen ja luottojen myöntämisen niille jäsenvaltioille ja alue- ja paikallisviranomaisille, jotka toteuttavat laajamittaisia ennallistamishankkeita, ja laatimaan erityissäännöksiä taloudellisesti epäedullisessa asemassa olevien alueiden tukemiseksi;

86. korostaa julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien merkitystä vesi-investointien rahoituslähteenä; kehottaa komissiota kannustamaan yksityisiin investointeihin vesialalla luomalla kannustavan sääntelykehyksen, joka voi sisältää yhteisrahoitusmahdollisuuksia ja julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksia innovoinnin edistämiseksi, infrastruktuurin parantamiseksi ja kestävien vesienhoitoratkaisujen varmistamiseksi jäsenvaltioissa; korostaa kuitenkin, että yksityiset investoinnit EU:n vesialalle eivät saa heikentää veden asemaa julkisena hyödykkeenä ja julkisena palveluna ja että alan pitkän aikavälin resilienssi sekä saatavuuden, kohtuuhintaisuuden ja kestävyyden periaatteet on turvattava;

87. kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään hallinnointikehyksiä, joissa määritellään selkeästi sidosryhmien roolit ja vastuut luontoon perustuvien ratkaisujen suunnittelussa, rahoittamisessa ja täytäntöönpanossa; katsoo, että näihin kehyksiin olisi sisällytettävä rahoitusta erilaisista lähteistä, kuten hyväntekeväisyyslahjoituksista ja yksityisen sektorin kumppanuuksista, varmistaen samalla, että resurssit pienimuotoisiin hankkeisiin ovat tasapuolisesti saatavilla, erityisesti paikallisella tai alueellisella tasolla tapahtuvassa hallinnoinnissa;

88. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan vesikysymykset huomioon talousarvioissaan ja hallinnoimaan paremmin EU:n varojen käyttöä alueilla;

89. korostaa, että kunnille on annettava kohdennettua taloudellista ja teknistä apua, jotta niiden on helpompi noudattaa veteen liittyvää lainsäädäntöä;

90. kannustaa jäsenvaltioita nopeuttamaan lupien myöntämistä kestäville, innovatiivisille ja häiriönsietokykyisille vesi-infrastruktuurihankkeille, jotta ne voidaan panna nopeasti täytäntöön kiireellisten haasteiden edessä;

91. panee merkille, että useassa jäsenvaltiossa vesipalveluihin ei sovelleta lainkaan tai juuri lainkaan kustannusvastaavuuden periaatetta, jonka mukaan kaikki vedenkäyttäjät osallistuvat tehokkaasti ja oikeasuhteisesti vesipalvelujen kustannusten

kattamiseen; kehottaa jäsenvaltioita ja niiden alueviranomaisia panemaan täytäntöön asianmukaisia veden hinnoittelukäytäntöjä ja soveltamaan kustannusvastaavuuden periaatetta sekä ympäristö- että resurssikustannuksiin vesipuitedirektiivin mukaisesti; kehottaa jäsenvaltioita ottamaan huomioon pitkät investointisyklit pannessaan täytäntöön kustannusvastaavuuden periaatetta ja varmistamaan, että tarvittavia (uudelleen)investointeja varten on käytettävissä riittävästi rahoitusta;

92. korostaa, että on tärkeää varmistaa, että veden hinnoittelu tukee pitkän aikavälin vesiturvallisuutta ottamalla huomioon vedenkäytön taloudelliset, ympäristöön liittyvät ja resurssikustannukset; kannustaa jäsenvaltioita ja toimivaltaisia alue- ja paikallisviranomaisia varmistamaan, että veden hinnoittelu on taloudellisesti kestävää ja sosiaalisesti oikeudenmukaista ja edistää tehokasta vedenkäyttöä ja että siinä otetaan huomioon veden saatavuus eri jäsenvaltioissa ja alueilla, erityisesti vesistressistä kärsivillä alueilla, samalla kun turvataan kohtuuhintaisuus kotitalouksille ja pienyrityksille; kehottaa jäsenvaltioita ja toimivaltaisia alue- ja paikallisviranomaisia varmistamaan veden hinnoittelun avoimuuden ja lisäämään tietoisuutta vesipalvelujen arvosta;

93. huomauttaa, että vesialan kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ovat jatkossa keskeisessä asemassa uusien vesien hoito- ja suojelusuunnitelmien täytäntöönpanossa jäsenvaltioiden tasolla; kehottaa sen vuoksi jäsenvaltioita lisäämään näiden toimivaltaisten viranomaisten taloudellisia ja teknisiä valmiuksia, jotta ne voisivat toimia merkittävämmin mahdollistavassa ja neuvoa-antavassa roolissa kestävän ja tulevaisuuden vaatimukset huomioon ottavassa vesien hoito- ja varastointi-infrastruktuurissa; katsoo, että EU:n rahastoja, kuten oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa, olisi käytettävä edelleen jäsenvaltioiden ja vesiviranomaisten tukemiseen täytäntöönpanossa;

Digitalisaatio, turvallisuus ja teknologinen innovointi

94. korostaa digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuuksia ja välttämättömyyttä vesimuodostelmien ja vesi-infrastruktuurin hallinnan ja valvonnan parantamisessa sekä erilaisia maantieteellisiä virtausolosuhteita kuvastavien tietojen raportoinnissa ja niiden vertailukelpoisuuden varmistamisessa;

95. kehottaa komissiota, jäsenvaltioita ja veden toimittajia valtavirtaistamaan avoimuuden ja digitalisaation vesienhoidon perusperiaatteina ja tehostamaan hallinnointi- ja mittaustietojen käyttämistä, jotta lujitetaan seurantaa, arviointia, vastuuvelvollisuutta ja päätöksentekoa ja optimoidaan ja yksinkertaistetaan samalla raportointivelvoitteita; kehottaa ottamaan käyttöön digitaalista vesiteknologiaa, jotta voidaan helpottaa veden laadun, vesivuotojen, veden käytön ja vesivarojen reaaliaikaista,

näytteenottoon perustuvaa ja etäältä tapahtuvaa seurantaa ja siitä raportointia; kehottaa parantamaan tehokkuutta julkisten varojen käytössä ja julkisissa menoissa tällä alalla; toteaa, että innovatiivisten digitaaliteknologioiden laajamittaisen käyttöönoton yhteydessä on tarjottava digitaalisia taitoja koskevaa koulutusta;

96. korostaa tarvetta edistää digitalisaatiota ja datakeskeisiä ratkaisuja vesiälykkään yhteiskunnan rakentamisessa; korostaa tarvetta kehittää digitaalisia ratkaisuja vedenkulutuksen seuraamiseksi ja vesivarojen käytön optimoimiseksi kaikilla aloilla; kehottaa komissiota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa antamaan taloudellista tukea älykkäiden vesienhoitojärjestelmien täytäntöönpanoon keskittyen pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritykset) tarpeisiin;

97. huomauttaa, että vesijärjestelmiä, myös veden käsittely- ja jakelujärjestelmiä, pidetään yhtenä kansakunnan kriittisistä infrastruktuureista ja turvallisuuspilareista ja siten myös elintärkeinä EU:n strategisen riippumattomuuden kannalta ja ne edellyttävät parempaa suojelua ja yleishyödyllisten laitosten kykyä havaita fyysiset ja kyberuhat ja kyberhyökkäykset, reagoida niihin ja selviytyä niistä; toteaa, että korkeampaan digitalisaatiotasoon liittyy uusia haavoittuvuuksia; huomauttaa, että uhan tai hyökkäyksen tapauksessa vesiverkonhaltijat voivat menettää veden virtauksen ja laadun hallinnan tai mahdollisuuden seurata vesijärjestelmän todellista tilaa; katsoo, että haavoittuvuusarviointien ja hätäsuunnitelman tulisi olla kiinteä osa vesienhoitojärjestelmän kokonaissuunnitelmaa kaikissa jäsenvaltioissa; kannustaa edistämään kyberturvallisuuteen kohdistuvia uhkia koskevan tiedon jakamista ja menettelyjä parhaiden käytäntöjen vaihtamiseksi toimijoiden välillä sekä luomaan kyberturvallisuuskulttuurin teknisten turvallisuustoimenpiteiden, osaamisen kehittämisen sekä tietoisuuden lisäämisen ja viestinnän avulla; kehottaa kiinnittämään huomiota NIS 2 -direktiivin ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun direktiivin toimenpiteisiin ja säännöksiin, joilla voidaan auttaa lieventämään esiin nousevia turvallisuusriskejä; kehottaa komissiota ottamaan johtoaseman EU:n tason koordinointimuotojen vahvistamisessa ja ehdottamaan tulevassa varautumisunionistrategiassa tehokkaita välineitä, jotta varmistetaan oikea-aikainen valmius torjua sellaisia vesimuodostumiin kohdistuvia ympäristöriskejä ja muita riskejä, jotka uhkaavat EU:n yleistä turvallisuutta;

98. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään naisten osallistumista vesiresilienssiä koskeviin päätöksiin; kehottaa omaksumaan metodologisen lähestymistavan, jossa otetaan tehokkaasti huomioon vesienhoitohankkeiden täytäntöönpanon sukupuoleen liittyvät tarpeet, toteuttamalla seurantaa, raportointia ja jäljitystä, joissa käytetään sukupuolen mukaan eriteltyjä välineitä ja indikaattoreita;

99. toteaa, että paremmat tiedot ja tietojen analysointi ovat avainasemassa näyttöön perustuvassa päätöksenteossa ja vesimuodostelmia mahdollisesti uhkaavien veden laadun pienten muutosten nopeassa tunnistamisessa yhdessä parhaiden käytäntöjen arvioinnin ja kustannustehokkaimpien ja vaikuttavimpien toimenpiteiden määrittämisen kanssa;

100. korostaa, että tarvitaan parempaa, luotettavaa ja yhteentoimivaa tietoa veden tarjonnasta, kysynnästä, jakelusta, saannista ja käytöstä ja että on perustettava datapisteitä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tehostamaan tiedonkeruuta ja parantamaan tietojen yhteentoimivuutta kaikilla tasoilla nykyisen vesilainsäädännön täytäntöönpanon tukemiseksi sekä kiertotalouden ja vesiälykkäiden teollisten symbioosistrategioiden helpottamiseksi; korostaa, että dataa ja tekoälyä voitaisiin käyttää veden ja energian kulutuksen sekä uudelleenkäyttö- ja kierrätyskapasiteetin mallintamiseen;

101. kehottaa komissiota tunnustamaan paremmin vesialan keskeisen roolin EU:n kilpailukyvyn vahvistamisessa tutkimusta ja innovointia vauhdittavana sekä yrittäjyyttä ja lahjakkuutta edistävänä tekijänä; korostaa tässä mielessä, että on tärkeää lisätä innovointia vesialalla; huomauttaa, että teollisuuden muutosta ja päästöjä käsittelevällä eurooppalaisella innovaatiokeskuksella, joka on perustettu osana direktiiviä 2010/75/EU, voisi olla tässä oma tehtävänsä, sillä se arvioi teollisuusteknologioiden ympäristötehokkuutta ja kerää tietoa innovatiivisista teollisuuden ympäristötekniikoista; huomauttaa lisäksi olemassa olevista kumppanuuksista, kuten tieteellisen tutkimuksen rahoitusohjelmasta Water4All Partnership;

102. katsoo, että on luotava ja edistettävä useiden sidosryhmien alustoja innovoinnin edistämiseksi kaikilla tasoilla – paikallisesti ja kansallisesti; suosittaa, että näille alustoille osallistuu laaja joukko osallistujia – julkista ja yksityistä sektoria sekä kansalaisyhteiskunnan järjestöjä – niin, että voidaan rakentaa kumppanien koalitio muutoksen aikaansaamiseksi; tukee tietämyksen jakamista siitä, miten digitaalisilla vesiteknologioilla voidaan tukea nykyisen EU:n vesilainsäädännön täytäntöönpanoa sekä valmiuksien kehittämistä paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laajentamaan digitaalista osaamista sekä veteen kohdistuvia tutkimus- ja kehitysohjelmia (T&K) muun muassa yliopistojen, tutkimuskeskusten ja pk-yritysten kanssa tehtävän yhteistyön avulla;

103. toteaa, että datakeskuksilla on ratkaiseva rooli digitaalitaloudessa; panee huolestuneena merkille, että teknologian nopea leviäminen voi lisätä huomattavasti tehoälytoimintoihin käytettävien vesivarojen kysyntää, mikä voi heikentää niitä ympäristöhyötyjä, joita tekoälyllä on luvattu tuottaa, kuten resurssien optimointi ja hiilidioksidipäästöjen vähentäminen, ja korostaa tarvetta sisällyttää vesitehokkuustoimenpiteet datakeskusten suunnitteluun ja toimintaan; kehottaa komissiota puuttumaan eurooppalaisessa

vesiresilienssiä koskevassa strategiassaan vesivarojen käyttöön tieto- ja viestintätekniikan alalla sekä erityisesti tekoälyssä ja datakeskuksissa erityisesti kannustamalla datakeskuksia käyttämään puhdistettu vesi uudelleen ja edistämään tehokkaampien mikrosirujen ja komponenttien suunnittelua jäähdytystarpeen pienentämiseksi; suosittaa, että jäsenvaltiot asettavat etusijalle vesiresilienssistrategiat, joilla vastataan datakeskusten tuomiin erityishaasteisiin, jotta varmistetaan sekä digitaalisten että ympäristöä koskevien toimintasuunnitelmien kestävyys;

104. muistuttaa, että meriveden suolanpoisto on prosessi, jossa suola poistetaan meri- tai murtovedestä, jotta sitä voidaan käyttää erilaisiin käyttökelpoisiin tarkoituksiin, kuten juomavetenä, ja että se on näin ollen tärkeä tekninen ratkaisu ihmisten toimeentulon kannalta; toteaa samalla, että suolanpoisto on energiaintensiivinen prosessi ja se olisi ihannetapauksessa tehtävä käyttämällä uusiutuvaa energiaa, jos se on mahdollista, jotta minimoidaan ympäristövaikutukset; muistuttaa, että suolanpoistossa syntyy sivutuotteena suolavettä (väkevää suolaliuosta), joka on hävitettävä asianmukaisesti, jotta vältetään haitalliset vaikutukset meriympäristöön; katsoo sen vuoksi, että suolanpoistoa, joka perustuu käänteisosmoosiin tai lämpöteknologiaan, olisi sovellettava vain, jos muita ympäristön kannalta kestävämpiä vaihtoehtoja ei ole saatavilla tai niitä ei voida toteuttaa, varsinkaan syrjäisillä alueilla ja saarilla; korostaa tässä yhteydessä uusia teknologisia ratkaisuja, myös mikrobisuolanpoistosoluja, koskevaa käynnissä olevaa työtä, joka tarjoaa ympäristön kannalta kestävän ja innovatiivisen vaihtoehdon perinteisille suolanpoistomenetelmille, erityisesti puhtaan veden ja jäteveden käsittelyn tarjoamiseksi pienille, eristyksissä oleville paikoille, joissa ei ole sähköä;

105. korostaa tarvetta lisätä tekniikoiden, kuten innovatiivisten suolanpoistotekniikoiden, rahoitusta ja niihin liittyvää T&K-toimintaa, jotta voidaan lisätä tällaisten tekniikoiden tehokkuutta, kestävyyttä ja laajentamista; kehottaa tutkimaan mahdollisuuksia käyttää tällaisia tekniikoita maataloudessa vesihuoltopisteiden monipuolistamiseksi ja siten vähentää alan alttiutta vesistressille;

106. panee merkille, että viime vuosikymmenen aikana on tehty monia tieteellisiä läpimurtoja, joiden avulla vedenkäsittely on nyt aiempaa älykkäämpää ja perustuu enemmän kiertotalouteen, ja että tällaiset ratkaisut tarjoavat mahdollisuuksia käyttää digitaalisia ratkaisuja, tekoälyä ja kaukokartoitusta vedenkäytön tehostamiseen, puhdistettujen jätevesien hyödyntämiseen kastelussa sekä energian ja ravinteiden talteenottoon jätevedestä;

107. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita puuttumaan sääntelyn esteisiin sisämarkkinoilla, jotta helpotetaan innovatiivisten bioteknologia- ja biovalmistusratkaisujen kehittämistä, laajentamista ja markkinoille saattamista ja edistetään puhtaampaa valmistusta ja kiertotaloutta;

108. kehottaa rahoittamaan, kehittämään ja hyväksymään innovatiivisia ratkaisuja kasvinsuojelua ja lannoitusta varten, mukaan lukien eliöperäiset torjunta-aineet ja ympäristövaikutuksiltaan vähäisemmät tehoaineet, joita tarvitaan oikeudenmukaisessa siirtymässä kestävämpiin maatalousjärjestelmiin;

109. korostaa, että jokiuomien puhdistamista ja suojelua varten olisi perustettava erityisohjelmia, jotta varmistetaan riittävä virtaama ja vähennetään sellaisen jätteen ja sedimentin kertymistä, joka voi vaikuttaa veden varastointi- ja jakelukapasiteettiin;

Rajat ylittävä ja kansainvälinen yhteistyö

110. korostaa tarvetta kattavalle eurooppalaiselle vesiresilienssiä koskevalle strategialle, jolla edistetään rajat ylittävää yhteistyötä, yhdenmukaisempaa tiedonkeruuta ja raportointia sekä parhaiden käytäntöjen jakamista paikallisten, alueellisten ja kansallisten toimijoiden kesken ja varmistetaan kestävä vesienhoito ja resurssien oikeudenmukainen jakaminen jäsenvaltioiden kesken sekä estetään veteen liittyvien haasteiden, kuten niukkuuden ja tulvariskin, siirtyminen muihin jäsenvaltioihin;

111. korostaa, että ilmastonmuutos on merkittävä uhka vesivaroille ja vesiekosysteemeille; toteaa, että tulvat ja veden niukkuus vaarantavat ruokaturvan ja vesiturvallisuuden sekä väestön terveyden ja vaikuttavat siten sosiaaliseen yhteenkuuluvuuteen ja vakauteen; toteaa, että vesiresilienssi on ratkaisevan tärkeää nykyisten ja tulevien terveys-, ruoka-, energia- ja turvallisuuskriisien ehkäisemiseksi ja niihin puuttumiseksi; korostaa, että vesiresilienssi edistää valtioiden rajat ylittävää vesiyhteistyötä, joka puolestaan edistää rauhaa ja turvallisuutta, koska maat ovat yhteydessä toisiinsa yhteisten jokien ja pohjavesivarojen kautta;

112. kehottaa lisäämään jäsenvaltioiden välistä rajat ylittävää yhteistyötä yhteisten vesistöalueiden ja pohjavesien hoidossa ja veden laatua, pilaantumisen tasoa ja vedenkorkeutta koskevien tietojen tehokkaassa keräämisessä ja jakamisessa; suosittaa, että perustetaan alueellisia yhteistyökeskuksia koordinoimaan yhteisten vesiresilienssistrategioiden täytäntöönpanoa ottaen huomioon kunkin alueen ilmastoon liittyvät, sosiaaliset ja taloudelliset haasteet;

113. kehottaa tehostamaan muun muassa vesistöalueiden tasolla tehtävää kansainvälistä yhteistyötä, jotta voidaan puuttua kasvavaan vesikriisiin, huolehtia puhtaan ja laadukkaan veden saatavuudesta, edistää kestävää vesienhoitoa ja ottaa käyttöön erilaisia innovatiivisia vesiteknologioita, myös luontoon perustuvia ratkaisuja; kehottaa vakiinnuttamaan rajat ylittävää yhteistyötä operatiivisella, taktisella ja strategisella tasolla;

114. kehottaa perustamaan Interreg-ohjelman ja muiden EU:n rahastojen puitteissa rajat ylittäviä hankkeita, joilla parannetaan alueellista yhteistyötä vesivarojen hoidossa ja keskitytään erityisesti

varmistamaan, että vesi jaetaan tasapuolisesti alojen ja jäsenvaltioiden välillä;

115. korostaa tarvetta vahvistaa EU:n seurantavalmiuksia digitalisaation ja nykyaikaisen teknologian avulla, mukaan lukien satelliittivalvonta ja reaaliaikainen pilaantumisen seuranta, jotka ovat välttämättömiä rajat ylittävän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi;

116. kehottaa komissiota ottamaan käyttöön erityisen diplomaattisen roolin, jonka tarkoituksena on ratkaista veteen liittyviä konflikteja, edistää vesiyhteistyötä sekä suojella vesilähteitä ja -järjestelmiä, erityisesti aseellisten konfliktien aikana ja rajat ylittävissä yhteyksissä;

117. kehottaa EU:ta johtamaan kansainvälisiä toimia vesiekosysteemien suojelemiseksi ja ennallistamiseksi kestävän kehityksen tavoitteen 6 (puhdas vesi ja sanitaatio) mukaisesti;

°

° °

118. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.